

Verksamhetsberättelse 2022

Samhällsbyggnadsnämnden

Innehåll

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	4
Analys av verksamhetens resultat, ekonomi och personal	4
Händelser av väsentlig betydelse	5
Ekonomi, belopp i tkr	6
Förväntad utveckling	6
Ekonomi	7
Nämndens verksamheter, nettokostnader bokslut 2022 jämfört med bokslut 2021	7
Nämndens intäkter och kostnader 2022 jämfört med 2021	7
Intäkter	7
Kostnader	8
Ekonomiska tabeller	9
Resultat 2022	9
Investeringar	10
Exploatering	13
Uppföljning av mål och inriktning	15
Målredovisning	15
Strategiska utvecklingsuppdrag	25
Uppföljning av nämndens verksamhet	26
Planer och program	26
10-årig lokalförsörjningsplan	26
Upphandlingsplan	26
Internkontrollplan	27
Verksamhet som utförs av privat utförare	27
Personal- och kompetensförsörjningsplan	28
Objektsplan (IT-styrning)	28
Volymtal, personalstatistik och nämndindikatorer	29
Volymutveckling	29
Personal	29
Nämndindikatorer	30

Övriga bilagor

- Bilaga 1 Uppföljning av lokalförsörjningsplan
- Bilaga 2 Internkontrollrapport
- Bilaga 3 Uppföljning av förvaltningens verksamhetsplan

Nämndens uppdrag

Nämnden ska inom kommunen svara för:

- planläggning av mark och vatten, inklusive antagande av detaljplaner och områdesbestämmelser, med undantag för översiktsplanering
- exploateringsverksamhet, inklusive köp och försäljning av detaljplanelagd mark för bostäder, industrier och övriga 23 (42) exploateringsobjekt (exploateringsmark) samt upprättande, godkännande och genomförande av exploateringsavtal
- att ansöka om och företräda kommunen vid lantmäteriförrättningar där kommunen är sakägare
- bevakning av det allmännas intresse enligt fastighetsbildnings-, anläggnings- och ledningsrättslagarna
- förvaltning av mark och byggnader inom kommunens fastighetsinnehav med undantag för idrotts- och friluftsanläggningar
- bostadspolitiska frågor inklusive upprättande av förslag till riktlinjer för bostadsförsörjningen
- natur- och miljöfrågor som inte innebär myndighetsutövning
- utbyggnad, drift och underhåll av gator, vägar, gång- och cykelvägar, torg, parker och grönområden samt hamn
- yttranden som avses i ordningslagen 3 kap 2 § rörande upplåtelse av offentlig plats
- att vara kommunens politiska organ för vatten-, el- och fjärrvärmeförsörjning, renhållning och avloppshantering
- väghållning på de platser som kommunen har att svara för och för allmänna vägar enligt Trafikverkets förordnande
- väg- eller gatuhållning enligt vägmärkesförordningen
- parkeringsövervakning och fordonsflyttning
- trafiksäkerhetsarbete

Nämnden ska genom egna beställningar eller i samverkan med andra kommunala eller regionala organ svara för:

- färdtjänst
- riksfärdtjänst
- och andra samhällsbetalda resor

Nämnden är kommunens trafiknämnd enligt lag om nämnd för vissa trafikfrågor. Nämnden ska besluta om färdtjänstillstånd.

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Verksamhetsberättelsen är en uppföljning av Samhällsbyggnadsnämndens samlade verksamhet för 2022 utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Utifrån uppföljningen och revisionsberättelserna för nämnder och styrelser prövar kommunfullmäktige frågan om ansvarfrihet i styrelser och nämnder. Genom en uppföljning utifrån mål och resultat kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Analys av verksamhetens resultat, ekonomi och personal

Nämndens verksamhet gällande planering och exploatering löper på i god takt och de mål som relaterar till god planberedskap bedöms uppfyllas under verksamhetsåret. Det pågår arbete med detaljplaner som totalt innehåller ca 9000 bostäder. Dessutom finns en planreserv på drygt 4000 bostäder i redan antagna detaljplaner. Planering och utbyggnad pågår i varierande geografiska delar av kommunen och för olika typer av bostäder. Aktivt arbete pågår med att öka andelen småhus i pågående detaljplaner, såväl genom prioritering av detaljplaner för småhus men också genom att, där så är lämpligt, öka andelen småhus i pågående detaljplaner för blandad bebyggelse. Under året har en markanvisningstävling för Djurgården genomförts med ett stort gensvar från marknaden vilket tyder på fortsatt intresse för bostadsbyggnation i Linköping. Med hänsyn till omvärldsläget med stigande materialpriser, svårigheter med vissa materialleveranser mm har vissa bostadsprojekt i byggnationsfasen fått förlängda tider för byggstart samt en del andra ändringar i sina avtalsvillkor. Planering för att tillskapa ny verksamhetsmark har intensifierats och arbete med en strukturplan för ett nytt verksamhetsområde i Distorp har färdigställts under året. Detaljplanen för en första etapp med verksamhetsmark är under uppstartsfasen.

Antalet inkomna planbesked hittills är lägre än motsvarande period förra året men intresset att utveckla sina fastigheter bedöms vara fortsatt högt. En satsning på att arbeta med enkla detaljplaner med stöd av konsulter har inletts och pågår med goda resultat. Satsningen är ett led i att korta ner väntetiden på start av enkla detaljplaner.

Ett arbete med att utveckla samverkan med byggaktörer har inletts i form av flertalet dialogtillfällen som under året genomförs kring relevanta stadsbyggnadsteman.

Stadsmiljöverksamheten inom basuppdraget pågår enligt plan. Upphandlingen av beläggningsprogrammet blev överklagad och det nya avtalet för perioden 2023-2026 tecknades först under hösten. Förseningen innebär att alla planerade asfalteringsarbeten inte kunde genomföras under året och därmed blir reinvesteringsbehovet större kommande år.

Verksamheten har haft stort fokus på trygghetsfrågor och deltagande i de kommunövergripande samarbeten kring trygghet och segregation. Det har bland annat resulterat i en åtgärdsplan mot segregation samt ett antal fysiska åtgärder i Skäggetorp. Dessa beskrivs mer i avsnittet nedan under nämndmål 1.

Flera olika utvecklingsarbeten pågår inom verksamheten. Nedan nämns några exempel:

- Överlämning till Kontakt Linköping och kvalitetssäkring av överlämnade ärendetyper pågår enligt plan.
- Arbete med att utveckla kundfokus genom att mäta kundnöjdhet pågår sedan våren 2022. Uppföljning sker varje månad. Ny kompetens rekryteras för att komma igång med kundforum under 2023.
- Ny organisation för stadsmiljöavdelningen sjösattes den 1 januari 2023. Översyn av avdelningens uppdrag och organisation har pågått under 2022 och det pågår rekrytering av två chefer och några medarbetare.
- Rutiner för diarieföring och informationshantering har tagits fram och implementerats inom verksamhetens olika kompetensgrupper. Särskilda resurser har tillsatts för att säkerställa arbetet.

- Arbete med att förtydliga investeringsprocessen och verksamhetens beställarroll pågår.

Översyn av riktlinjer och taxor för markupplåtelser pågår enligt plan. Avsikten är att beslut ska fattas under 2023.

Nämnden noterar i dagsläget några avvikelser gentemot nämndmålen. I de fall målen bedöms delvis uppnås motiveras detta särskilt.

Redovisning av de strategiska utvecklingsuppdragens genomförande återfinns i verksamhetsberättelsen samt i uppföljningen av verksamhetsplanen.

Avseende basuppdraget är bedömningen är att uppdraget upprätthålls och genomförs i huvudsak.

Händelser av väsentlig betydelse

- Detaljplan för Druvan 22 har antagits. Detaljplanen ger förutsättningar för utveckling av ett större innerstadskvarter för såväl bostäder, kontor som centrumverksamhet.
- Beslut om att inleda markanvisning för etapp 2 i Skogsvallen.
- Detaljplan för ett bostadsområde med ca 50 småhus i Slaka har antagits.
- Riktlinjer för fria, förskolor och grundskolor har antagits. Riktlinjerna utgör ett viktigt styrdokument som ska vägleda berörda förvaltningar och bolag i fråga om ytbehov och avvägning av yta mot andra intressen i samhällsbyggnadsprocessen.
- Detaljplan har antagits för utveckling av området runt Bäcksolan; dels för själva skolans utveckling men också för en ny förskola, nytt äldreboende samt utveckling av idrottsverksamhet.
- Detaljplan för långsiktig utveckling av universitetsområdet har antagits.
- Detaljplan för ytterligare 2000 bostäder i stadsdelen Djurgården har antagits. Detaljplanen har överklagats.
- Arbetet med strukturplan för Distorps verksamhetsområde har färdigställts. En första planetapp är under uppstart.
- Marknadsläget har påverkat avdelningens verksamhet avseende kostnader och leveranstider gällande drift och investering. För kontrakt tecknade innan 2022 har kostnaderna ökat.
- Stadsmiljöavdelningens verksamhet inom området Park och natur går i mål med LIFE-projektet Bridging the Gap (BTG). Omslutning för Linköpings kommun har varit ca 12 msek under åren 2017-2022. Projektet har inneburit en stor mängd naturvårdsåtgärder framför allt i Tinnerö och Viggeby naturreservat och har inneburit mycket metodutveckling och kunskapsuppbyggnad.
- Emriks bro vid Folkungavallen är på plats och kommer att färdigställas och invigas under 2023. Här har kommunen med utgångspunkt i framtagna träbyggnadspolicy åstadkommit ett byggnadsverk med hög arkitektonisk kvalitet som en entré till vår nya simhall i den nya stadsdelen Folkungavallen. Här har också det nya torget framför simhallen, Folkungaplatsen, färdigställts.
- Nytt belysningsavtal trädde i kraft från jan 2023 vilket på sikt medför minskade driftkostnader och ökade investeringskostnader.
- Stor personalomsättning inom verksamheten Trafik och gata. Rekryteringar har genomförts under året. Arbete har pågått för att minska påverkan i den löpande verksamheten. Från och med 1 februari 2023 är ersättningsrekryteringarna klara och bemanningen åter intakt.
- Det omfattande regnet i slutet av augusti har medfört stora skador i Trädgårdsföreningen som behövt åtgärdas.
- Ändrad lagstiftning kring elsparkcyklar den 1 september. Parkeringsförbud för elsparkcyklar på gång- och cykelbanor samt körförbud på gångbanor.
- Enkät till linköpingsbor inom projektet Rena resan om framtidens stadstrafik har genomförts. Enkäten gjordes samtidigt i Norrköping, Örebro, Eskilstuna och Linköping. Resultatet visar att i Linköping vill 75 procent av de svarande se en innerstad med sänkta hastigheter eller lösningar som prioriterar gång-, cykel-, kollektivtrafik och stadsliv före annan trafik.
- En stor resvaneundersökning har genomförts under hösten 2022. Resvaneundersökningen gjordes första gången 1974 och har sedan dess genomförts regelbundet. Resultatet presenteras till nämnden i mars 2023.

Ekonomi, belopp i tkr

Ekonomi	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Verksamhetens nettokostnader	524 354	524 534	180	492 086
Investeringar, netto	292 972	363 500	70 528	324 646

Kommentar

Nämnden redovisar ett utfall i nivå med den för året tilldelade budgetramen.

Förväntad utveckling

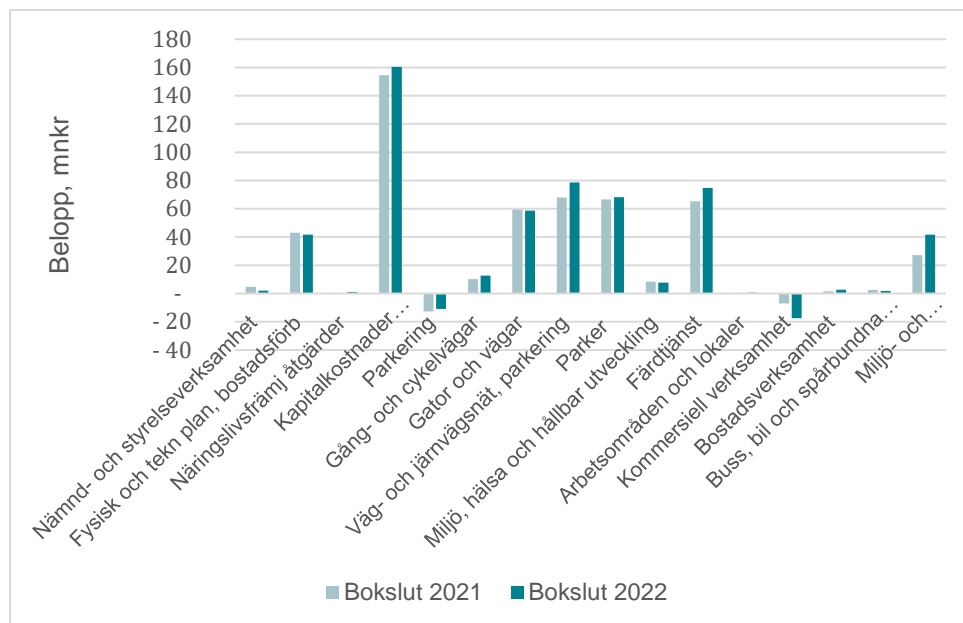
Under senare år har inflödet av planansökningar varit betydligt högre per år än de resursmässiga förutsättningarna att starta detaljplaner, vilket tyder på stor efterfrågan på att utveckla fastigheter i kommunen. Tillsammans med att kommunen har ett stort behov av att utveckla egen mark för bostäder, verksamhetsområden samt skola och förskola har det snabbt utökad väntetiden till planstart. Fortsatt arbete med såväl kortsiktiga som långsiktiga åtgärder för att minska väntetiden på nya detaljplaner behöver genomföras. Att inte ha någon väntetid alls på framtagande av detaljplaner är dock inte en målsättning. Givet senare års efterfrågan på detaljplaner skulle det innebära att kommunen startade för många detaljplaner, med risk för att varken marknad eller kommunens egna investeringsmöjligheter kan klara av högre utvecklings- och tillväxtvolymerna. Kommande start av planläggningen för Ostlänken genom Linköping kommer kräva omprioriteringar av nämndens verksamhet såväl under året som kommande år.

Stadsmiljöavdelningen startade under våren en omfattande organisationsöversyn, vilken blev klar under senhösten och ska leda till att en tydlig och effektiv verksamhet kan bedrivas. Den nya organisationen träder i kraft vid årsskiftet. Verksamheten behöver prioritera att jobba med digitalisering inom en rad olika områden, systematisering, tydliga mandat och gränssnitt, samt att även bli en tydligare beställare av investeringsprojekt.

Rådande kostnadsutveckling innebär att verksamhetens kommande upphandlingar kommer att bli dyrare. Kommande arbete med Ostlänken innebär behov av omprioriteringar av Stadsmiljöavdelningens verksamhet men även behov av resursförstärkning.

Ekonomi

Nämndens verksamheter, nettokostnader bokslut 2022 jämfört med bokslut 2021

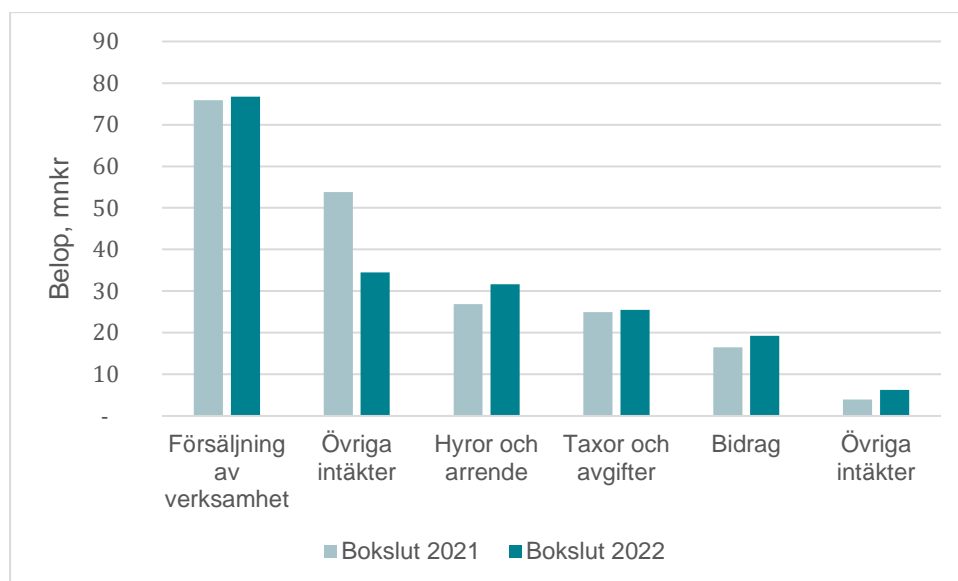

Analys och kommentar

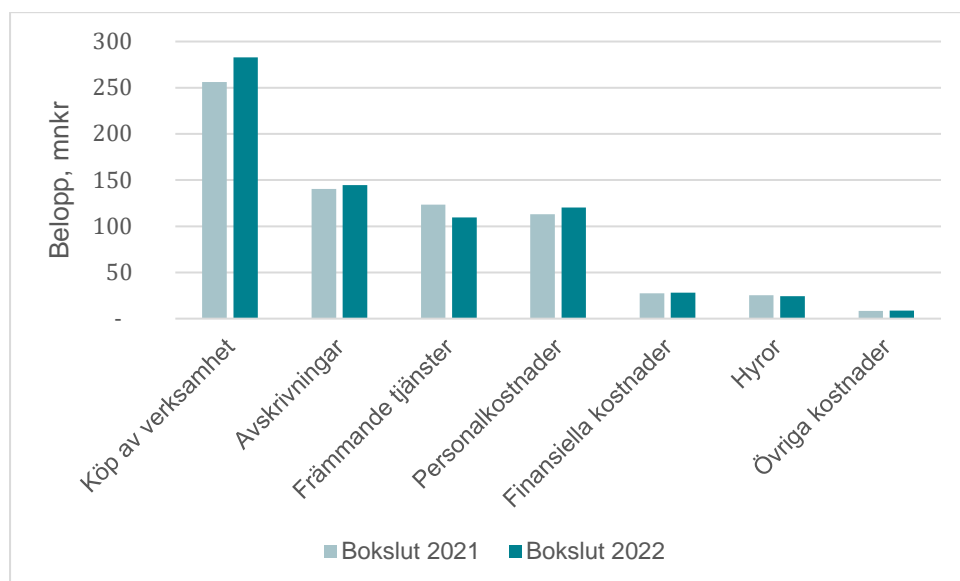
Merparten av budgetposterna har en kostnadsökning mellan åren vilket främst beror på indexuppräknings av verksamheten som finansieras av den ersättning nämnden erhåller för pris- och löneökningar. Omfördelning har skett inom verksamhetskoderna vilket innebär att kostnaderna för 2022 är lägre inom nämnd och styrelseverksamhet än redovisat 2021 medan Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen redovisar ökade kostnader jämfört med 2021. Detta är ett pågående arbete som fortsätter under 2023 där kostnaderna ska belasta rätt verksamhet.

Nämndens intäkter och kostnader 2022 jämfört med 2021

Intäkter

Kostnader

Analys och kommentar

Den ökningen som ses under "Köp av verksamhet" beror på prishöjningar inom verksamhetsområdet och inte en volymökning.

Ekonomiska tabeller

Resultat 2022

Verksamhet	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Bokslut 2021
Nämnd- och styrelseverksamhet	1 924	1 630	- 294	4 703
Fysisk och tekn plan, bostadsförb	41 702	38 868	- 2 834	43 034
Näringslivsfrämj åtgärder	1 183	1 434	251	-
Kapitalkostnader samhällsbyggnadsnämnden	160 424	164 409	3 985	154 584
Parkering	- 10 813	- 10 739	74	- 12 590
Gång- och cykelvägar	12 724	14 091	1 367	10 229
Gator och vägar	58 659	61 169	2 510	59 351
Väg- och järnvägsnät, parkering	78 586	71 024	- 7 562	67 972
Parker	68 269	64 735	- 3 534	66 619
Miljö, hälsa och hållbar utveckling	7 742	5 953	- 1 789	8 450
Färdtjänst	74 711	79 060	4 349	65 330
Arbetsområden och lokaler	686	620	- 66	377
Kommersiell verksamhet	- 17 538	- 11 649	5 889	- 7 126
Bostadsverksamhet	2 759	3 620	861	1 575
Buss, bil och spårbundna persontransporter	1 726	2 212	486	2 483
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	41 610	38 097	- 3 513	27 095
Summa nettokostnader, tkr	524 354	524 534	180	492 086
<i>varav kostnader</i>	<i>718 267</i>	<i>715 064</i>	<i>- 3 203</i>	<i>694 066</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>- 193 913</i>	<i>- 190 530</i>	<i>3 383</i>	<i>- 201 978</i>

Analys och kommentar

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar för 2022 ett överskott om 180 tusen kronor jämfört med tilldelad budgetram. Detta innebär en budgetavvikelse på mindre än 0,1 %. Variationer finns mellan de olika verksamhetsområdena men under året har verksamheternas utfall balanseras mot varandra.

Kostnader för färdtjänsten är högre än prognostiserat under året, delvis pga. högre priser och delvis för att barn- och ungdomsnämndens behov inom skolskjuts har ökat och lett till fler "aktiva" bilar vars kostnader fördelas mellan samhällsbyggnadsnämnden och barn- och ungdomsnämnden utifrån den avtalade fördelningsmodellen. Volymerna i antal resor inom färdtjänsten har fortfarande inte återhämtat sig till nivåerna som rådde före pandemin även om en svagt ökande trend kan ses. Om denna kostnadsutveckling kvarstår under nästa år samtidigt som resandevolymer fortsätter öka kommer nämndens ekonomi påverkas negativt.

Investeringar

Färdigställda projekt, belopp i tkr

Färdigställda projekt	Utgifter/inkomster sedan projektets start			Varav årets investeringar			
	Verksamhet och projekt	Beslutad budget	Ack. utfall netto-investeringar	Budget-avvikelse	Budget 2022	Utfall 2022 netto-investeringar	Budget-avvikelse
Stora investeringar	-	-	-	-	-	-	-
<i>varav:</i>							
Exploateringsinvesteringar	293 710	293 916	- 206	44 500	44 691	- 191	
<i>varav</i>							
<i>Östra Malmskogen</i>	11 790	12 015	- 225	10 500	10 742	- 242	
<i>Folkungavallen områdesgator</i>	13 780	17 104	- 3 324	13 000	10 076	2 924	
Övriga investeringar	371 460	430 235	- 58 775	60 050	47 699	12 351	
<i>varav</i>							
<i>Utveckling Grenadjärsparken</i>	10 050	12 023	- 1 973	5 000	11	4 989	
Reinvesteringar	72 530	66 941	5 589	52 800	47 551	5 249	
<i>varav</i>							
<i>Tillgänglighetsanpassning hållplats</i>	1 670	1 498	172	-	12	- 12	
<i>Beläggningsprogram</i>	33 000	24 716	8 284	33 000	25 389	7 611	
Summa färdigställda projekt	737 700	791 092	- 53 392	157 350	139 941	17 409	

Pågående projekt, belopp i tkr

Pågående projekt	Utgifter/inkomster sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Verksamhet och projekt	Beslutad budget	Ack. utfall netto-investeringar	Budget-avvikelse	Budget 2022	Utfall 2022 netto-investeringar
Stora investeringar	324 000	19 902	304 098	27 000	14 107	12 893
<i>varav</i>						
<i>Ullevileden</i>	324 000	24 463	299 537	27 000	14 087	12 913
Exploateringsinvesteringar	447 280	118 903	328 377	39 800	62 221	- 22 421
<i>varav</i>						
<i>Djurgårdsgatan</i>	16 700	9 678	7 022	12 500	8 251	4 249
<i>Folkungavallen Torg</i>	23 180	11 238	11 942	11 400	8 444	2 956
<i>Djurgården</i>	104 390	17 925	86 465	14 700	12 684	2 016
<i>Utbyggnad av gator Stora Sjögestad</i>	12 080	18 669	- 6 589	6 300	9 264	- 2 964
Övriga investeringar	1 070 379	86 786	983 593	130 950	60 734	70 216
<i>varav</i>						
<i>GC-väg Sjögestad-Mantorp</i>	19 880	1 182	18 698	8 600	692	7 908
<i>Folkungavallen Emirks bro</i>	24 500	26 646	- 2 146	17 800	22 415	- 4 615
<i>Stångån, reovering kaj Drottningbron-Tinnerbäcken</i>	12 340	6 361	5 979	12 600	5 554	7 046
<i>Utveckling av västra Lingham</i>	75 760	13 690	62 070	3 600	5 001	- 1 401
Reinvesteringar	185 880	18 688	167 192	8 400	15 970	- 7 570
<i>varav</i>						
<i>Ombyggnad av fontän - trädgårdsföreningen</i>	5 630	3 621	2 009	-	3 621	- 3 621
Summa pågående projekt	2 027 539	244 279	1 783 260	206 150	153 032	53 118

Stora investeringsprojekt, belopp i mnkr

Stora investeringsprojekt*		Utgifter/inkomster sedan projektets start				Varav årets investeringar		
Projekt	Slutår	Beslutat budget	Ack.utfall nettoinv	Prognos Utfall nettoinv	Prognos-avvikelse	Budget 2022	Utfall 2022 nettoinv	Budget-avvikelse
Ullevileden	2026	324	24	444	-120	27	14	13
Djurgården	2029	104	18	115	-11	15	13	2

* Med stora investeringsprojekt avses projekt med en beslutad budget på minst 50 mnkr.

Analys och kommentar

Samhällsbyggnadsnämnden har under 2022 genomfört investeringar om cirka 293 mnkr. Detta är cirka 71 mnkr lägre än den till nämnden tilldelade investeringsramen. En följd av den lägre utgiftsnivån är att även inkomsterna (statliga bidrag) blev lägre. Den främsta anledningen till överskottet är att ett flertal projekt blivit framskjutna i tiden. De kostnadsökningar och materialbrist som upplevs på marknaden har påverkat nämndens möjligheter att genomföra planerade projekt. Krav på prioriteringar kommer att bli aktuellt framöver.

Nämndens exploateringsverksamhet har genomfört investeringar om cirka 107 mnkr vilket innebär en avvikelse på cirka 23 mnkr mot tilldelad investeringsram. Behovet och kostnaden för utbyggnad av allmän platsmark inom nya bostadsområden har under året varit större än den tilldelade investeringsramen. Detta har under året balanseras mot andra investeringskategorier där tilldelad investeringsram inte har utnyttjats.

Nämnden har gjort övriga investeringar för cirka 108 mnkr vilket är cirka 83 miljoner lägre än den tilldelade investeringsramen om 191 mnkr. Några av projekten har blivit billigare mycket dyrare än projekterat och som flyttas framåt i tiden då de inte bedöms kan flyttas fram utan större konsekvenser på kommunen. En del projekt har under utgått under året. Det förekommer även en del förseningar inom kategorin övriga investeringar.

Reinvesteringarna är i linje med tilldelad investeringsram.

Exploatering

Exploateringsredovisning, belopp i mnkr

Exploateringsredovisning	Bokslut 2022	Budget 2022*	Bokslut 2021
Effekter på resultaträkningen			
Intäkter markförsäljning	224,5	80,0	105,3
Exploateringsbidrag och övriga intäkter	38,0	15,0	30,0
Vinst avslutade projekt	40,4	-	17,0
Summa intäkter	302,9	95,0	152,3
Kostnader mark	- 28,7	- 14,6	- 25,5
Förlust avslutade projekt	- 26,0	-	- 3,3
Övriga kostnader	- 2,0	- 2,1	- 2,1
Summa kostnader	- 56,7	- 16,7	- 30,8
Resultat	246,2	78,3	121,5

*Linköpings kommun har ett årligt resultatkrav på 78 mnkr för exploateringsverksamheten.

Analys och kommentar

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar för 2022 ett exploateringsresultat om cirka 246 mnkr. Det är det starkaste resultatet från exploateringen sedan övergång till ny redovisningsprincip 2019. Resultatet överstiger väsentligt resultatkravet på 78 mnkr. Under året har mark för cirka 225 mnkr försålts med ett netto om cirka 196 mnkr. Ett fåtal projekt står för större delen av markförsäljningen, se tabell nedan. Eftersom exploateringsverksamhetens budgetpost ej är baserad på någon beräkning utan representerar ett årligt genomsnittligt resultatkrav är det inte relevant att närmare kommentera avvikelser mot budget.

Exploateringsbidrag om cirka 36 mnkr har intäktsförts under året. Den största delen avser Eddan samt utbyggnad av gator i Skeda Udde/Ingebo. Exploateringsbidrag intäktsförts det år då anläggningarna som bidraget avser färdigställs.

En mängd äldre projekt har avslutats under året. De flesta projekt får endast mindre resultatpåverkan vid avslut men ett fåtal projekt har fått större påverkan vid avslut. Det gäller bland annat Harvestad, som är delvis avslutat, och Kallerstad brandstation.

Markanvisningar för Djurgården och Ullstämman/Skogsvallen etapp 2 har genomförts under början av 2022. Det fanns ett stort intresse för markanvisningarna. Sättningen på marknaden förvärrades under året vilket fick till följd att vissa byggaktörer som vunnit anvisningar backat och del av byggrätterna som anvisades behövde anvisas på nytt.

Förändringen på marknaden har även inneburit att exploatörer som tidigare anvisats mark har begärt uppskov med tillträden. Detta har främst fått effekt på Folkungavallen där tidplanen för utbyggnad har förskjutits. Det är tydligt att det finns olika förhållningssätt inom branschen och många av de bygggrä-
ter som anvisats under 2021 och 2022 tillträds och byggs i enlighet med ursprunglig tidplan. Nämn-
den uppfattar att det finns många byggaktörer som är beredda att bygga då deras tro är att ned-
gången blir kortvarig men det finns även de byggaktör som har en mer pessimistisk bild och som san-
nolikt inte kommer tävla om markanvisningar under närmaste året.

Markförsäljning 2022 (brutto) - 5 största	Belopp, mnkr
Ullstämman Skogsvallen	63,0
Vikingstad Bankeberg	51,4
Östra Mörtlösa	31,5
Djurgårdsgatan Stolplyckan	30,4
Östra Malmskogen	16,3

Uppföljning av mål och inriktning

Målredovisning

I detta avsnitt redovisas nämndens målavstämning som även framgår under avsnittet "Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal". Måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning utifrån resultat, förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter.

Målområde Samhälle

Nämndmål 1 Attraktiva och trygga livsmiljöer

Delvis uppnått

Nämndmålet bedöms delvis uppnått vid helår 2022. Bedömningen baseras på genomförandegraden av aktiviteter samt tidigare indikatorutfall som fortfarande är de aktuella. Faktorer i omvärlden med skjutningar och våldsdåd påverkar Linköping markant och bidrar till en större känsla av otrygghet hos Linköpingsborna. Utifrån aspekten att nämnden genomför sina aktiviteter till hög grad, trots orosmoment i samhället och som påverkar utfallen av nämndindikatorerna, bedöms målet som delvis uppnått. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Ett attraktivt och tryggt Linköping:

- Genom Trygghetskartan som tillgängliggörs på kommunens webbsida kan Linköpingsbor rapportera in platser i kommunen där man känner sig otrygg. Under det pilotförsök som trygghetskartan inneburit har drygt 300 synpunkter inkommit. Detta har resulterat i att verksamheten har fått ny kunskap och information om platser som behöver förbättras, till exempel avseende belysning, trafiksäkerhet, växtlighet med mera. Underlaget används också av Säkerhetsenheten i sina bedömningar av otrygga miljöer. Arbetet pågår inom förvaltningen för att analysera data utifrån denna karta samt andra relevanta öppna data, för att skapa ett systematiskt arbetssätt med implementering i verksamhetsplaneringen.
- Utöver otrygga platser som identifieras via Trygghetskartan genomför verksamheten trygghetsåtgärder i flera gång- och cykeltunnlar och belysning på andra mörka platser. Ett särskilt arbete har skett i Skäggetorp med inventering, trygghetsvandringar och dialog. Under 2022 har belysningsåtgärder genomförts på 12 platser i Skäggetorp. Runt om i Linköping har 9 stycken gång- och cykeltunnlar fått ny belysning och ljusa ytskikt samt 3 stycken gång- och cykelvägar har kompletterats med belysning.
- Förvaltningen deltar i brottsförebyggande grupper och sms-grupp samt styrgrupp. Brottsförebyggande grupper jobbar områdesvis och kartlägger otrygga platser och situationer och föreslår åtgärder som gruppens medlemmar tar med till sina respektive organisationer för beslut om åtgärd.
- Lokala driftteam är etablerade i samverkan med Integrations- och arbetsmarknadsförvaltningen. Arbetet som utförts av grupperna har hittills varit enklare städ- och underhållsarbeten i Skäggetorp, Ryd och Berga. Genomförandet har resulterat i ökad närvaro och ökad städning mm i områdena.
- Aktivitetsparken i Ryd är ombyggd och klar liksom skateparken i Ekholmen. I arbetet har dialog förts med skola, idrottsföreningar, Kultur- och fritidsförvaltningen med flera. Platserna vänder sig nu till flera åldersgrupper och är mer tillgängliga än tidigare. Platserna är välbesökta och används i stor omfattning. Aktivitetsparken i Skäggetorp ska också byggas om, utredning pågår nu.
- Detaljplanearbete för Berga centrum har påbörjats. Projektet har stort fokus på trygghet för alla målgrupper. En tidig medborgardialog genomfördes under försommaren 2022. Ett par hundra personer deltog på olika sätt och svarade på frågan *Hur vill du att Berga centrum ska vara i framtiden?* Önskemålen tas med i det fortsatta arbetet. I stadsdelen har även arbete med Berga minnespark genomförts med nya entréplatser och informationsskyltar, nya staket och inventering av befintliga minnesstenar och skulpturer i parken.

- Tage Danielssons plats har rustats liksom konstverket på platsen.
- Som en utveckling av konstpromenaden utmed Tinnerbäcken har två nya konstverk färdigställt i Berga och under de närmsta månaderna färdigställs ett tredje verk. Det konstverk i Berga som är integrerat i parkmiljön är välbesökt och använt. Det innebär att totalt 8 konstverk utmed Tinnerbäcksstråket uppförts de senaste åren.
- I det kontinuerliga arbetet med att stärka bostadsnära kvaliteter i våra stadsdelar har bland annat Fridhemstorget liksom Hjälmparken byggts om och kompletterats med olika sociala värden.
- Kajrenoveringarna längs Stångån fortsätter. Genom renoveringarna utvecklas tillgängliga park- och torgmiljöer. Vattenmiljön görs även tillgänglig, till exempel genom anpassade bryggor. Utmed Stångåstråket har projektet med uppdaterad informationsskyltning utmed hela stråket fortsatt och Sågholmen vid Tannefors slussar har rustats till att bli en mötesplats där både ekologiska och kulturhistoriska värden lyfts fram och kompletterats med ett nutida och lekfullt formspråk. Stångåstråket är uppskattat och välbesökt och den återkoppling som kommer från medborgare gällande insatserna längs ån är mycket positiv.
- Arbetet med en omfattande stadsutveckling kring Lilla torget har påbörjats genom en ny detaljplan. Projektet är en pilot i arbetet med Framtidens stadskärna och ska utgå från ambitionerna i den gemensamt framtagna avsiktsförklaringen. Arbetet har under året även utökats med fler aktörer/kvartersdelar kring torget, för att kunna ta ett fungerande helhetsgrepp och fortsätter med att sammanställa planhandlingarna fortsätter inför samråd, som planeras till april 2023.
- Åtgärder har även vidtagits under hösten för att öka attraktiviteten i flera landsbygdsorter genom att stärka parkstråk, komplettera möblemang och vegetation på flera platser.
- Genomförandet av det strategiska utvecklingsuppdraget för att minska segregation och bidra till samordningen av kommunens insatser avseende segregation och trygghetsskapande åtgärder har genomförts enligt plan. Dock har dialog med fastighetsägare i Skäggetorp förskjutits till 2023. Genomförandet av övriga aktiviteter i verksamhetsplanen har genomförts enligt plan, undantaget en aktivitet vars omfattning utökats under året och därmed inte hunnit slutföras.
- Resultatet från den av nämnden genomförda medborgarundersökningen visar att andelen medborgare som är nöjda med Linköping gällande attraktivitet och tillgänglighet är något lägre än målvärdet men andelen nöjda har ökat från föregående år. Medborgarnas upplevelse av trygghet i den offentliga miljön (gator/torg och parker) ligger lägre än målvärdet, även om andelen som upplever gator och torg som trygga har ökat från föregående år. Resultatet speglar dock den bild som samhället präglas av idag där exempelvis de upplopp som ägde rum i flera svenska städer under påsken, bl a Linköping, påverkar känslan av otrygghet hos medborgarna. Av resultatet från SCBs medborgarenkät framgår att medborgarna i kommunen i stort delar upplevelsen av trygghet med övriga kommuner i landet.

Nämndmål 2 God beredskap för en hög byggtakt

Uppnått

Nämndmålet bedöms uppnått vid helår 2022. Bedömningen baseras på genomförandegraden av aktiviteter, nämndindikatorer, samt nämndens sammantagna portfölj för detaljplaner för 2022 som innehåller planering av sammantaget ca 9000 bostäder. Dessutom finns en planreserv med drygt 4000 bostäder i färdiga detaljplaner. Till grund för bedömningen ligger också beslutade och pågående markanvisningstävlingar samt det intresse som visats i samband med genomförandet av dessa. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Ett attraktivt och tryggt Linköping:

- Detaljplan för Druvan 22, Innerstaden, 75 bostäder - beslut om antagande
- Detaljplan för Häradsjorden 1:1, Slaka, 65 bostäder, beslut om antagande

- Detaljplan för Björkö 3:11, Ljungsbro, 16 bostäder - beslut om antagande
- Detaljplan för Smedstad 1:4, Djurgården, 2000 bostäder - beslut om antagande
- Detaljplan för Silverräven 6, Hejdegården, 90 bostäder - beslut om antagande
- Detaljplan för Idrottsföreningen 1, Östra Valla, 200 bostäder - beslut om granskning
- Detaljplan för Smedstad 1:18, Ryttagårdskyrkan, 350 bostäder - beslut om granskning
- Detaljplan för del av Himna 11:4, Linghem, 350 bostäder - beslut om granskning
- Detaljplan för Amatören 1 m.fl, Övre Vasastaden, 1500 bostäder - detaljplan startad
- Genomförandet av det strategiska utvecklingsuppdraget samt övriga aktiviteter i verksamhetsplanen i syfte att säkerställa en god beredskap för en hög byggtakt har genomförts enligt plan, undantaget en aktivitet vars genomförande förskjutits till 2023.

Nämndmål 3 God möjlighet till hållbart resande samt hög tillgänglighet och säkerhet för alla trafikanter

Uppnått

Nämndmålet bedöms uppnått vid helår 2022. Bedömningen baseras på genomförandegraden av aktiviteter, indikatorutfall samt tidigare indikatorutfall som fortfarande är de aktuella. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Ett attraktivt och tryggt Linköping:

- Följande åtgärder främjar gång- och cykelmöjligheterna i kommunen:
 - Ny gång- och cykelbro av trä, Emriks bro, som binder ihop nya området vid simhallen och bostadsområdet vid Folkungavallen till innerstaden färdigställs till sommaren 2023.
 - Nya gång- och cykelvägar längs Stångån i anslutning kring nya tillgängliga park- och torgmiljöer.
 - Tre gång- och cykelvägar har kompletterats med belysning
 - Genomförandet av Cykelns dag den 3 juni med utåtriktade aktiviteter där medborgare erbjuds att prata om cykelrelaterade frågor i kommunen.

Kommunens cykeltrafikmätningar visar på en ökande mängd cykeltrafik. En jämförelse av 37 stycken olika mätpunkter från åren 2017 och 2022 visar på en ökning av antalet cyklar som passerat mätpunkterna med totalt 22%.

Linköpings kommun vann under 2022 utmärkelsen Cyklistvelometern inom kategorin stora kommuner över 100 000 invånare. Cyklistvelometern är en återkommande undersökning där Cykelfrämjandet granskar och jämför landets kommuner utifrån vad cyklisterna själva tycker. Undersökningen baseras på en enkät där alla som cyklar i Sverige får svara på frågor om hur det är att cykla i sin kommun.

- Åtgärder vidtas även för främjande av kollektivtrafikresandet:
 - Under Trafikantveckan i september genomfördes en aktivitet vid resecentrum för att uppmuntra kollektivtrafikresande. Genomfördes tillsammans med Östgötatrafiken.
 - Nya ledstråk för att öka tillgängligheten till kollektivtrafik.
- Dessutom vidtas fysiska åtgärder som leder till en ökad trafiksäkerhet: upphöjda gång- och cykelpassager längs Vistvägen och Ålerydsvägen, hastighetssäkring av gångfartsområdet i Södra Ekkällan och hastighetssäkring av passage i Malmslätt vid Nya Ledbergsvägen.
- Genom det strategiska utvecklingsuppdraget att få fler barn och unga att gå och cykla till skolan (grön resplan) har arbete pågått under året med två utvalda skolor där både kunskapsförhöjande och beteendepåverkande åtgärder vidtas, samt fysiska åtgärder för ökad trafiksäkerhet. Arbetet har bedrivits i samarbete med Lejonfastigheter och Utbildningsförvaltningen. Åtgärdslistor med förslag på åtgärder är framtagna tillsammans med respektive skola. Genomförda åtgärder är t ex dialog och möten med lärare och föräldrar om förbättringar i befintliga trafikmiljöer, kampanj vid skolstart om att cykla och gå till skolan samt kampanj om att hämta och lämna på ett säkert sätt. Åtgärder har genomförts på T1-skolorna och Tornhagsskolan under 2022. Viss information och kampanjer skickas till alla grundskolor i kommunen. Erfarenheter och effekter av arbetet är att uppdraget har visat på behov och nytta med samverkan mellan förvaltningarna och skolorna och förslag till än mer utveckling finns. Under 2023 föreslås arbetet fortsätta med ytterligare en skola, Ånestadsskolan.

Under året har följande genomförts för alla grundskolor:

- Information och utskick till alla förskoleklasser tidning om cykling
- tillbaka till skolan-kampanj på sociala medier och stortavlor
- en metod har tagits för att hitta var trafiksäkerhetshöjande åtgärder behövs vid alla skolor, kommer att testas under 2023.

- Att resultatet av det arbete som nämnden bedriver för goda möjligheter till hållbart resande samt hög tillgänglighet och säkerhet för alla trafikanter, uppskattas av medborgarna visar både den av nämnden egna genomförda medborgarundersökningen, samt av SCBs medborgarenkät som kommunen deltagit i under året:
Resultatet från nämndens medborgarundersökningen visar att andelen medborgare som upplever en god kvalitet inom tillgänglighet, viktat utifrån parametrarna: tillgänglighet för personer med funktionsvariation, trafikinformation, drift av gator, torg och gång- och cykelbanor, samt utbyggt infrastruktur ligger betydligt över målvärdet.
- Att nämndens arbete avseende resor och kommunikationer bedrivs på ett ändamålsenligt sätt bekräftas även i SCBs medborgarenkät där medborgarna ger kommunen höga omdömen avseende bl a utbud av gång- och cykelvägar i kommunen, trafiksäkerheten på dessa, samt möjligheten att på ett enkelt sätt kunna använda kollektivtrafiken. Dessutom ges höga omdömen avseende nämndens underhåll av kommunens offentliga miljö, där skötsel och snöröjning av gator och vägar samt gång- och cykelvägar ligger på en hög nivå i jämförelse med andra kommuner i landet.

Nämndmål 4 Bidrar till hållbar utveckling enligt Agenda 2030 och en koldioxidneutral kommun

Delvis uppnått

Nämndmålet bedöms delvis uppnått vid helår 2022. Bedömningen baseras på genomförandegraden av aktiviteter samt nämndindikatorer. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Ett klimatsmart Linköping:

- För att underlätta och förbättra kommunens arbete med hantering av dagvatten pågår arbete i förvaltningen tillsammans med Tekniska verken (TVAB) i två gemensamma arbetsgrupper - Planering/genomförande och drift. Samverkan med Norrköpings kommun med nätverksträffar har startat. Ramavtal för dagvattenutredningar fungerar bra. Ny hemsida med samlad information om dagvatten har tagits fram på linkoping.se. Dagvattengrupper (gemensam för TVAB och Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen) har tagit fram nya vägledningar t ex ansvarsfördelning dagvatten allmän platsmark, typritningar dagvatten från gatumark, hantering av stuprörsvatten.
- Utifrån uppdrag från kommunstyrelsen pågår arbetet med klimatomställning och klimatkontrakt inom ramen för klimatneutrala städer 2030. Medborgardialoger med olika grupper har skett under året (ungdomar, seniorer, företag m fl), i samverkan med Kommunledningsförvaltningens utifrån handlingsplan för klimat- och energiprogrammet. Ett klimatkontrakt antogs av kommunstyrelsen december 2022.
- Det pågår ett omfattande arbete kring trädåtgärder. Både framtagande av riktlinjer för träd, handlingsplan för genomförande av åtgärder, nya ramavtal för trädvård och trädplantering är under framtagande. Vaccination av almar testas för att förhindra almsjuka. Vaccineringen behöver ske löpande under många år för att se resultat, dvs förhindra smitta. Så länge träden inte smittas är dock arbetet framgångsrikt. Nämndens höga utfall på antalet nyplanterade träd inom tätbebyggt område ses bl a som ett resultat av det omfattande arbetet kring trädåtgärder.
- Ny våtmark i Jakobsdal är byggd, ett samarbetsprojekt mellan kommunen och Tekniska Verken. Våtmarken renar dagvatten och är integrerad i en parkmiljö som ökar attraktiviteten i området. Nya våtmarker längs Tinnerbäcken utreds. Behovet att ytterligare fördröja och utjämna flöden, öka vattenkvalitet och förutsättningar att nå god ekologisk status är stort.
- I mars överskreds gränsvärdet för tillåtet antal partiklar i luften på Hamngatan. Det ökade antalet partiklar i luften på Hamngatan i mars berodde på en ovanligt torr vårvinter med torra

vägbanor och mycket ansamlad vägdamm som följd. Naturvårdsverket har nu bedömt att ett nytt åtgärdsprogram behöver tas fram för att säkerställa att gränsvärdet inte överskrids i framtiden. Genom åtgärdsprogrammet som ska börja att tas fram under hösten, kommer miljökvalitetsnormen för partiklar, PM10, återigen kunna följas av kommunen. Under hösten har arbetet med att ta fram nytt åtgärdsprogram för partiklar, PM10 påbörjats. Åtgärdsprogrammet ska vara antaget i kommunfullmäktige sommaren 2024. Det långsiktiga resultatet av åtgärdsprogrammet är att få ner gränsvärdet så att det inte överskrids i framtiden.

- Det strategiska uppdraget att ta fram en handlingsplan för laddinfrastruktur har genomförts enligt plan under 2022 och är nu färdigställt. Aktiviteter som föreslås i rapporten tas vidare i kommande handlingsplan för klimat- och energiprogrammet som leds från Kommunledningsförvaltningen.
- Genomförandet av det strategiska utvecklingsuppdraget inom ekologisk hållbarhet har i stort genomförts enligt plan, några åtgärder är försenade. I övrigt har genomförandet av aktiviteter i verksamhetsplanen genomförts enligt plan.
- Av resultatet från SCBs medborgarenkät framgår att medborgarna i kommunen överlag ger kommunens och därmed bl a även delvis samhällsbyggnadsnämndens arbete inom klimat- och miljöarbetet höga omdömen vid en nationell jämförelse, bl a avseende kommunens information om vad man som medborgare kan göra för att minska sin miljö- och klimatpåverkan.

Nämndmål 5 Bra dialog och service för goda förutsättningar för företag att etablera och verka

Delvis uppnått

Nämndmålet bedöms delvis uppnått vid helår 2022. Bedömningen baseras på genomförandegraden av aktiviteter, nämndindikatorer samt resultat av genomförd byggaktörsenkät. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Ett företagssamt Linköping:

- Utifrån resultatet av den genomförda byggaktörsenkäten intensifieras arbetet med förbättringar i kommunikation och handläggningsrutiner i plan- och exploateringsverksamheten. Åtgärder utifrån resultatet inarbetas även i kommande års budgetarbete. Exempel på åtgärd utifrån konstaterade behov är förvaltningens kommande arbete med intern förankring av "Staden bygger vi tillsammanskultur" av avsiktsförklaringen i projektet Framtidens stadskärna.
- Tillsammans med Näringsliv och tillväxt anordnades för första gången en gemensam näringslivs- och samhällsbyggnadsdag. De ca 300 personer som deltog gav höga betyg på dagen, vilket har bidragit till beslutet att fortsätta med samma koncept även under 2023. Som ett resultat av detta mötesforum når kommunen ut till en bredare målgrupp av näringslivet än tidigare med information kring stadens utveckling och annan förvaltningsspecifik information.
- Två byggaktörsaktörsdialoger har genomförts under året. Dialogtillfälle ett handlade om resultat och återkoppling kring genomförd byggaktörsenkät och dialogtillfälle två om bostadsförsörjningsfrågan. Den effekt som väntas komma av dialogerna är en större förståelse mellan kommunen och branschen för varandras behov och förutsättningar. För förvaltningens del handlar dialogtillfället om byggaktörsenkäten om förutsättningar att bättre kunna förstå och omhänderta resultatet.
- Arbete med strukturplan för nytt verksamhetsområde i Distorp har färdigställts under året och planarbete för en första planetapp inom området är under uppstart.
- Arbete med utbyggnad av infrastruktur inom Mjärdevi och Kåparp pågår. I båda områdena kommer det under 2023 kunna erbjudas verksamhetsmark för nya företagsetableringar.
- Arbete med NKI markupplåtelse har fortsatt utifrån 2021 års utvecklingsarbete med uppdaterad webbsida och etablering av nya arbetsrutiner. Under år 2022 ses en tydlig uppgång av antalet markupplåtelse, vilket främst beror på att antalet evenemang åter har kommit i gång efter pandemin.

- Aktiviteterna i förvaltningens verksamhetsplan har genomförts enligt plan, undantaget en aktivitet som väntas färdigställas först under 2023.

Nämndmål 6 En rik tätortsnära natur

Uppnått

Nämndmålet bedöms uppnått vid helår 2022. Bedömningen baseras på genomförandegraden av aktiviteter och nämndindikatorer. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv.

- Utifrån kommunens naturvårdsprogram med tillhörande handlingsplan vidtar verksamheten åtgärder vars resultat bidrar till att på bästa sätt bevara den biologiska mångfalden, förbättra förutsättningarna för rika och hälsobringande naturupplevelser samt visa vägen till en långsiktigt hållbar utveckling för den växande staden och kommunen. Flera av åtgärderna bidrar direkt eller indirekt till målet att Linköping ska bli koldioxidneutralt till år 2025. Inom ramen för handlingsplanen har följande åtgärder genomförts under året:
 - Sandbäddar har anlagts på flera platser i staden och i naturreservat för att gynna insekter och särskilt pollinerande insekter. Samarbete har även skett med länets golfklubbar för att öka den biologiska mångfalden.
 - De senaste årens insatser för pollinerande insekter i Tinnerö eklandskap har utvärderats och åtgärderna har haft en mycket positiv effekt på antalet vilda bin och humlor i naturreservatet. I Naturskyddsföreningens nationella utvärdering av landets biverdigaste kommun rankades Linköping som landets 3:e bästa.
 - Genom omfattande inventeringar som gjorts i samband med uppdatering av naturvårdsprogrammet har ny och uppdaterad kunskap om vattenmiljöer erhållits.
 - Nya hagmarker har stängslats öster om Smedstad och nya stängsel har uppförts vid Berga minnespark och vid Vistkärret.
 - En utredning och förprojektering av besöksbyggnad vid Stångåns mynning pågår. Byggnation beräknas till 2023. Dessutom har ett våtmarksområde restaurerats vid Stångån.
 - Flera dammar i valla friluftsområde och Vallaskogen har restaurerats.
 - Omfattande skötselåtgärder har gjorts i våtmarkerna i Ekängsdalen och Frökärret för att minska utbredningen av den invasiva främmande arten vattenpest. Som ett resultat av skötselåtgärderna ökar mångfalden i våtmarkerna och fina vattenspegel skapas för allmänheten att beskåda. Med tiden växer det dock igen och samma insats behöver upprepas ca vart 5-10 år.
 - För att uppmärksamma högtidsdagar har Linköpingsborna under året låtit 41 minnesekar planteras i Tinnerö.
- Utöver naturvårdsprogrammet och dess handlingsplan har under året även bl a spänger renoverats och nya rastplatser har anordnats i Tinnerö naturreservat och en ny mycket uppskattad spång genom djungelartad miljö i Vistkärret har anlagts. I Ullstämman har ridleden fått förbättrad framkomlighet med nya broar över Ullstämabäcken och förstärkts med nya slitlager.
- Den exceptionellt varma och torra sommaren 2018 utlöste det största granbarkborreutbrottet som drabbat Sverige. Angreppen av granbarkborre i kommunens skogar och naturreservat har under året fortsatt i stor omfattning. Ca 8 100 kbm död och döende gran har avverkats.
- Aktiviteterna i förvaltningens verksamhetsplan har genomförts enligt plan.
- Resultatet från medborgarundersökningen visar på högt resultat gällande andelen medborgare som är nöjda med tillgången till rekreativsmöjligheterna i den tätortsnära naturen och i de kommunala naturreservaten. Av SCBs medborgarenkät framgår motsvarande höga betyg även i en nationell jämförelse.

Nämndmål 7 Hög tillgänglighet, gott bemötande och effektiv leverans

Delvis uppnått

Nämndmålet bedöms delvis uppnått vid helår 2022. Bedömningen baseras på genomförandegraden av aktiviteter och nämndindikatorer. Stora satsningar har genomförts i syfte att förbättra nämndens resultat kopplat till tillgänglighet, bemötande och effektivitet. Bl a har en omorganisation skett inom Stadsmiljöavdelningen och som trädde i kraft under januari 2023. Effekten av omorganisationen och dess fokus på kundfrågor har inte kommit ännu. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Valfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum:

- Under våren har Stadsmiljöavdelningen överlämnat flera ärendekategorier till Kontakt Linköping. Dessutom har arbete pågått för en högre lösningsnivå på ärenden direkt hos Kontakt Linköping. Arbetet har resulterat i att lösningsgraden hos Kontakt Linköping har ökat från ca 35% under Q1 till ca 55 % under Q3. Resultatet av aktiviteten visar även på en ökning av antal ärenden som återkopplas inom målvärdet 2 arbetsdagar under sista kvartalet vilket borde ge förbättrade resultat under 2023.
- Stadsmiljöavdelningen har genomfört en omorganisation som träder i kraft den 1 januari 2023. I denna organisation finns en särskild enhet med fokus på och kompetens kring kundkontakt och kundrelationer. Det nya arbetssättet sjsätts den 1 mars 2023 och därefter fortsätter arbetet med ständiga förbättringar över tid. Med det nya arbetssättet stärker verksamheten tillgängligheten, bemötandet och leveransen gentemot kunderna.
- Ett arbete med uppdateringar av webbsidor har genomförts, bl a har webbinformation gällande särskild kollektivtrafik, markupplåtelse, trafikplaner och grävillstånd uppdaterats. I Stadsmiljöavdelningens nya organisation kommer arbetssättet vara ständiga förbättringar av bla hemsida, kommunikation, information, mm snarare än stora uppdateringar som genomförs sällan.
- Ett uppföljningsverktyg i Infracontrol är implementerat där en enkät går ut till kund när ärendet avslutas. Därmed erhålls ny data vilket underlättar nämndens arbete för att ytterligare öka kunskap om hur kunden upplever kontakten med Stadsmiljöavdelningen.
- Åtgärder har påbörjats för att korta väntetider för detaljplaner. Bl.a. erbjuds tidiga dialoger året/åren innan förväntad planstart för start av utredningar för att sedan snabbare komma igång med detaljplanen, konsultgrupp har anlåtts för mindre planer, privat initiativ rätt utvecklas som metod samt ökad användning av konsulter generellt. Satsningen på att arbeta med mindre, enkla detaljplaner med stöd av konsulter visar redan på goda resultat avseende en snabbare planprocess.
- Förvaltningen deltar i det kommunövergripande arbetet med att identifiera, prioritera och förankra de identifierade behovsområden inom programmet för digital transformation, enligt det strategiska utvecklingsuppdraget att öka användandet av digitaliseringens möjligheter för förbättrad service till medborgare. Arbetet inom det strategiska utvecklingsuppdraget i sin helhet har pågått med vissa förseningar.
- Genomförandet av övriga aktiviteter i verksamhetsplanen har pågått enligt plan under året, undantaget en åtgärd som är tidsmässigt förskjuten pga inväntan av den omorganisation som trädde i kraft januari 2023.

Nämndmål 8 God ekonomistyrning som ger handlingsfrihet

Uppnått

Nämndmålet bedöms uppnått vid helår 2022. Bedömningen baseras på genomförandegraden av aktiviteter och nämndindikatorer. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Hållbar ekonomi:

- Genomförandet av det strategiska utvecklingsuppdraget att effektivisera nyttjandet av administrativa- och verksamhetslokaler är avslutat i och med förvaltningens flytt till nya lokaler.

- Avseende genomförandet av det andra strategiska utvecklingsuppdraget att se över och förtydliga förvaltningens inköpsorganisation har pågått under året genom anpassning av inköpsorganisationen efter den senaste omorganisationen. Resultatet av arbetet leder till en hög e-handels- och avtalstrohet samt säkerställa en fungerande inköpsorganisation inom förvaltningen.

Nämndmål 9 En obruten digital samhällsbyggnadsprocess som bidrar till måluppfyllelse och kundnytta

Delvis uppnått

Nämndmålet bedöms delvis uppnått vid helår 2022. Bedömningen baseras på genomförandegraden av aktiviteter och nämndindikatorer. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet En effektiv organisation med goda resultat:

- Det förvaltningsövergripande arbetet med implementering av verksamhetsplattformen pågår, där nu samtliga systemmoduler är implementerade. Arbetet fortsätter med kompetenshöjning gällande de nya förutsättningarna som verksamhetsplattformen möjliggör. Under året har också en ny testtjänst skapats och tagits i drift gällande övervakning av snöröjningen. Den nya tjänsten har ersatt ett gammalt system och som har lett till större nytta både för förvaltningen och dess underleverantörer.
- Genomförandet av det kommunövergripande metodramverket för nyttorealiserings har påbörjats men inte genomförts i den utsträckning som ursprungligen var tänkt pga. resursomsättning inom berörd kompetensgrupp .
- Genomförandet av aktiviteterna i verksamhetsplanen har till viss del drabbats av förseningar, vilka redovisas för enligt ovan.

Nämndmål 10 Hållbar upphandling

Uppnått

Nämndmålet bedöms uppnått vid helår 2022. Bedömningen baseras på genomförandegraden av aktiviteter och nämndindikatorer. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Hållbar verksamhetsutveckling:

- Arbetet med att införa nya upphandlingskrav pga. justerad miljölagstiftning och kemikalieprogrammet är genomfört. Resultatet påverkar upphandling och uppföljning av entreprenader med avseende på koldioxidneutralitet.
- Under året har nämnden utökat upphandlingskraven gällande sociala hänsyn, där flera nya krav har tagits fram och implementerats i våra "standard" skrivningar. Resultatet har underlättat nämndens arbete med att inkludera sociala hänsyn vid upphandlingar i syfte att bidra till ett mer hållbart samhälle.
- Ny lagstiftning inom området förbereds och detta gör att arbete kommer att fortsätta även under kommande åren.
- Aktiviteterna i verksamhetsplanen har därmed genomförts enligt plan.

Nämndmål 11 Goda arbetsplatser

Uppnått

Nämndmålet bedöms uppnått vid helår 2022. Bedömningen baseras på genomförandegraden av aktiviteterna och nämndindikatorer. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Attraktiv arbetsgivare, där *Varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet samt har inflytande och möjlighet att utvecklas:*

- Förvaltningens ledning har tillsammans med samtliga chefer gemensamt arbetat fram en utvecklingsplan. Syftet med planen är att skapa strategier och aktiviteter för att förvaltningens

medarbetare och chefer ska vara mer enade, utvecklingsorienterade och kundfokuserade, samt insikten om att vi tillsammans skapar en attraktiv arbetsplats. Detta har under hösten brutits ned i organisationen för att hitta utvecklingsområden för att få en kulturell förflyttning som ska ta oss närmare förvaltningens vision. Utvecklingsplanen och processen för dess framtagande och implementering har lett till att både kännedomen om planen och engagemanget kring densamma ökat.

- Material kring friskfaktorer är framtaget och implementering pågår. Detta görs för att främja det verksamhetsnära frisknärvaroarbetet. Då förvaltningens sjuktal har gått ned jämfört med tidigare år, kan man koppla framtagandet av underlaget och implementeringar av detsamma som bidragande till denna trend.
- Arbetet med att stärka medarbetarskapet inom förvaltningen har pågått under året bl a med att genomföra medarbetarskap-utbildning. Utbildningens genomförande har varit bidragande till att förvaltningens medarbetare nu börjar få ett gemensamt språk kring handlingsutrymme och styrprinciperna i organisationen.
- Det under året pågående omorganisationsarbetet inom Stadsmiljöavdelningen och Stadsplaneringsavdelningen har genomförts med stor delaktighet från både chefer och referensgrupper.
- Under hösten har förvaltningen undersökt hur medarbetare och chefer upplever de nya lokalerna och det förändrade arbetssättet. Arbetet kommer att fortsätta med att anpassa och utveckla både lokaler och arbetssätt inom givna ramar.
- Arbetet med att genomföra det strategiska utvecklingsuppdrag om åtgärder för att minska långtidssjukfrånvaron har genomförts enligt plan. Att förvaltningens sjuktal ytterligare har gått ner jämfört med tidigare år visar att insatserna ger effekt i rätt riktning.
- Även övriga aktiviteter i verksamhetsplanen har genomförts enligt plan.

Nämndmål 12 Hållbart chef- och ledarskap

Delvis uppnått

Nämndmålet bedöms delvis uppnått vid helår 2022. Bedömningen baseras på genomförandegraden av aktiviteterna och nämndindikatorer. Målet bedöms delvis uppnått pga chefernas resultat i medarbetarundersökningen samt förvaltningens chefsindex. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Attraktiv arbetsgivare, där *Varje chef leder och utvecklar sin verksamhet mot uppsatta mål med mod, engagemang och mänsklighet.*

- Förvaltningens resultat på medarbetarenkäten visar på ett fortsatt högt HME-index på (75) trots pandemi och flytt av hela förvaltningen till nya lokaler under året. Detta utgör en god grund till att medarbetare är goda ambassadörer för förvaltningen, vilket i sin tur underlättar förvaltningens kompetensförsörjning.
- Utifrån resultaten av medarbetarundersökningen samt förvaltningens chefsindex framgår dock att cheferna på förvaltningen upplever en hög arbetsbelastning. I syfte att öka chefernas förutsättningar har arbetet med omorganisation pågått under året för att skapa rimliga chefsuppdrag i organisationen. En översyn av ledarskapets roll är påbörjat men alla åtgärder kommer inte att vara slutförda under året.
- Frekventa ledarmöten med fokus på ledarskapsutveckling, reflektion och arbete med en enad förvaltning har ägt rum under året. Utvärderingarna av dessa ledarmöten har varit mycket positiva och visar på att förvaltningens chefer upplever stöd i sitt ledarskap utifrån mötenas innehåll.
- Förvaltningens ledning har under året genomfört ett arbete med att skapa en ökad tydlighet i hur kommunen och förvaltningen styrs och hur avdelningarnas och förvaltningens styrning

hänger ihop med kommunens övergripande styrning. Detta har bl a resulterat i en större tydlighet för cheferna i sitt uppdrag.

- Det strategiska utvecklingsuppdraget har genomförts enligt plan, men med en viss tidsförskjutning. Inga andra aktiviteter finns i verksamhetsplanen.

Nämndmål 13 Nya vägar för Kompetensförsörjning

Delvis uppnått

Nämndmålet bedöms delvis uppnått vid helår 2022. Bedömningen baseras på genomförandegraden av aktiviteterna och nämndindikatorer. Bidragande till bedömningen är den ökande externa personalomsättningen som ses både på förvaltningen och i samhället i stort och där utveckling följs och åtgärder sätts in. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Hållbar kompetensförsörjning, där *Utveckling av den digitala medarbetaren, ett ansvarstagande för ett livslångt lärande och ett aktivt arbete med professionsanalyser för rätt använd kompetens skapar nya vägar för kompetensförsörjning*:

- Verksamhetsplattformens införande och den kompetensutvecklingsinsats som detta kräver för att anamma nya arbetssätt, datadrivet och tjänsteorienterat arbetssätt har pågått under året. Under året har tid lagts på kompetensutveckling avseende verksamhetsplattformen dels på förvaltningens sk Mos-dagar, dvs utvecklingsdagar för förvaltningens alla medarbetare samt på förvaltningens ledarmöten för alla chefer. Dessutom har ett nära samarbete pågått mellan avdelningar och Utvecklingsstaben för att stötta chefer och medarbetare i förståelsen, fånga upp behov samt hitta gemensamma lösningar. Upplevelsen i organisationen är en högre förståelse för möjligheterna än vad som varit fallet tidigare.
- Under året har arbete påbörjats med kompetenskartläggning och karriärvägar inom några yrkesgrupper inom förvaltningen. Arbetet kommer att fortsätta även under kommande år. Resultatet av detta arbete förväntas både öka attraktiviteten och skapa tydligare vägar för kompetensutveckling.
- Nämnden möjliggör för ett antal arbetsmarknadsanställningar inom kommunen, bl a genom verksamheten som drivs i Trädgårdsföreningen.
- Förvaltningen deltar i utvecklingsarbetet av den framtida HR-organisationen för att möta kommande utmaningar. Detta arbete sker inom ramen för det strategiska utvecklingsuppdraget om att samverka i genomlysning av kommunens samlade resurser inom HR. Arbetet samordnas av Kommunledningsförvaltningen men kommer inte att slutföras inom utsatt tid.
- Det andra strategiska utvecklingsuppdraget om att anpassa rekryteringsbehovet till ekonomisk ram pågår enligt plan. Övrig aktivitet i verksamhetsplanen om att se över rollerna i förvaltningen med fokus på digitalisering och nya sätt att organisera arbetet kommer inte att kunna slutföras under året utan fortsätter in i 2023.

Strategiska utvecklingsuppdrag

Kommunfullmäktige gav i Budget 2022 med plan för 2023-2027 strategiska utvecklingsuppdrag till nämnderna. Åtgärder i enlighet med uppdragen har inarbetats i nämndens internbudget som redovisats till kommunfullmäktige i november 2021 (KF 2021-12-14 § 394). I tabellen nedan redovisas aktuell status för de strategiska utvecklingsuppdragen.

Kommungemensamma strategiska utvecklingsuppdrag	Status	Kommentar vid avvikelse
Samtliga nämnder ska inom ramen för sitt basuppdrag vidta åtgärder för att minska segregation och bidra till samordningen av kommunens insatser avseende segregation och trygghetsskapande åtgärder.	Pågår	Uppdraget är genomfört, undantaget dialog med fastighetsägare i Skäggetorp, som är flyttad till 2023.
Samtliga nämnder ska i enlighet med de politiska styrdokumenterna prioritera, avsätta resurser och genomföra åtgärder inom ekologisk hållbarhet.	Pågår	Arbete har pågått under året. Viss tidsförskjutning ses avseende: Framtagande av riktlinjer och handlingsplan för stadstråd, uppdragsbeskrivning för implementering av riktlinjer för ekosystemtjänster och ekologisk kompensation.
Samtliga nämnder ska effektivisera nyttjandet av administrativa- och verksamhetslokaler samt övriga kommunala anläggningar (<i>Kvarstår från Budget 2021 med plan för 2022-2024</i>).	Genomfört	Genomförts enligt plan.
Samtliga nämnder ska se över sin egen inköpsorganisation i syftet att säkerställa en hög e-handels- och avtalstrohet (<i>Kvarstår från Budget 2021 med plan för 2022-2024</i>).	Pågår	Arbetet inte färdigställt pga anpassning till ny omorganisation.
Samtliga nämnder ska beakta kommunens Nuläges- och trendrapport - Linköpings utmaningar (OBS-rapporten) och resultatjämförelser (Kommunens Kvalitet i Korhet, Effektivitet i kommuner, Öppna jämförelser med flera) i sitt budgetarbete.	Genomfört	Genomförts enligt plan.
Samtliga nämnder ska öka användandet av digitaliseringens möjligheter för förbättrad service till medborgare samt fortsatt verksamhetsutveckling och effektivisering.	Genomfört	Genomförts enligt plan.
Samtliga nämnder ska utifrån personalframskrivningsanalyser och nya vägar till kompetensförsörjning anpassa rekryteringsbehovet till ekonomisk ram.	Genomfört	Genomförts enligt plan.
Samtliga nämnder ska vidta åtgärder för att stärka chefers förutsättningar samt minska personalomsättning och sjukfrånvaro.	Pågår	Arbete har pågått under året. Översynen av ledarskapets roll hann inte slutföras under 2022, inte heller implementering av stödssystem för arbetsmiljöarbetet.
Samtliga nämnder ska prioritera, avsätta resurser och genomföra åtgärder för att minska kommunens långtidsjukfrånvaro.	Genomfört	Genomförts enligt plan.

Nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdrag	Status	Kommentar vid avvikelse
Bygg- och miljönämnden, samhällsbyggnadsnämnden och bolagen inom kommunkoncernen ska prioritera, avsätta resurser och genomföra åtgärder inom ekologisk hållbarhet i enlighet med de politiska styrdokumenterna och ägardirektiven. Ett särskilt fokus ska riktas på handlingsplan för koldioxidneutralt Linköping 2025.	Pågår	Arbete har pågått under året. Viss tidsförskjutning ses avseende: Framtagande av riktlinjer och handlingsplan för stadsträd, uppdragsbeskrivning för implementering av riktlinjer för ekosystemtjänster och ekologisk kompensation.
Samhällsbyggnadsnämnden ska i exploaterings- och marktilldelningsfrågor, när det är lämpligt, öka utbudet av småhus och lägenheter med lägre hyresnivå samt en mångfald av byggherrar.	Genomfört	Genomförts enligt plan.
Samhällsbyggnadsnämnden ska i samverkan med kommunstyrelsen öka kommunens markinnehav.	Genomfört	Genomförts enligt plan.
Samhällsbyggnadsnämnden ska i samverkan med kommunens bolag ta fram en gemensam plan för utveckling av kommunens laddinfrastruktur. Antalet laddplatser i kommunen ska fördubblas till 2024 och hälften av alla nya p-platser som kommunkoncernen skapar ska ha möjlighet till laddning. Målsättningen är att år 2030 ska samtliga hyresgäster i de kommunala bolagen ha möjlighet till laddning.	Genomfört	Genomförts enligt plan.
Nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdrag (KS i samverkan med övriga nämnder)	Status	Kommentar vid avvikelse
Kommunstyrelsen ska i samverkan med övriga nämnder genomföra en genomlysning av kommunens samlade resurser inom HR. Inriktningen är att värdera nuvarande dimensionering, ansvarsfördelning och organisering inom kommunens förvaltningsorganisation. Syftet med genomlysningen är att utreda vilka möjligheter till samordning och effektivisering det finns inom området, samt vilka konsekvenser detta skulle få (<i>Kvarstår från Budget 2021 med plan för 2022-2024</i>).	Pågår	Genomlysningen är genomförd och handlingsplan finns för förändringsarbetet som kommer att pågå in på 2023.

Uppföljning av nämndens verksamhet

Planer och program

10-årig lokalförsörjningsplan

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen flyttade under januari 2022 till nya kontorslokaler på Kerstingatan, Ebbepark.

Upphandlingsplan

Upphandlingsplanen för nämndens verksamhet har följts med vissa avvikelser knutna till nämndens investeringar. De avvikelser som har noterats under året beror på förseningar i investeringsprojekten t.ex. pga. överklaganden där upphandlingar inte får påbörjas innan ärendet är juridiskt avgjorda som t.ex. projekt Ullevileden och beslut att senarelägga vissa investeringar pga. höga kostnadsökningar.

Internkontrollplan

Samhällsbyggnadsnämnden godkände internkontrollplan för 2022 den 13 oktober 2021, § 202. Internkontrollplanen innehåller följande kontrollpunkter:

Riktlinjer för verksamheten

Ansvars- och befogenhetsfördelning

Informationsförlust i planskedet

Uppföljning av Ulleviledenprojektet

Byggaktörsdrivna planer

Rutiner för byggaktörsplaner ska kvalitetssäkras

Vidaredelegation av beslutsattestregler

Kunskap om diarieföring

Diarieföring

Upphandling

Mutor, jäv och representation

För förvaltningens del har internkontrollarbetet löpt på enligt den godkända internkontrollplanen och inga förändringar eller omprioriteringar har skett. Ett stort arbete har gjort gällande kontrollpunkter för verksamhet och organisation men coronapandemin har tidigare försenat visst arbetet med framtagande och fastställande av vissa rutiner gällande dessa kontrollpunkter. Dessutom har det under året förberetts för en omorganisation på Stadsmiljöavdelningen, där vissa av kontrollpunkterna har fördröjts av den anledningen, men omhändertas när omorganisationen träder i kraft under januari 2023. Kontrollen visar även på ett fåtal avvikelser från beslutsattestreglerna och skäl finns att titta på hur information kring beslutsattest förmedlas vid tillfälliga chefslösningar.

Under året har löpande informationsutbyte och avstämningar har skett mellan internkontrollrepresentanterna och förvaltningen. Riskanalyser har gjorts i samband med verksamhetsplaneringen.

Den sammantagna slutsatsen av årets internkontrollarbete är att arbetet löpt på enligt plan. Några brister i vissa rutiner har uppmärksammats och dessa brister åtgärdas under hand genom att rutinerna ses över och förbättras samt att de kommuniceras till berörda medarbetare.

Verksamhet som utförs av privat utförare

Samhällsbyggnadsnämndens riktlinjer för kontroll, uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare är framtagna för att uppfylla kommunallagens krav på kontroll och uppföljning av kommunal verksamhet som utförs av privata utförare (KL 3 kap. 19 §) samt allmänhetens möjligheter till insyn i samma verksamhet (KL 3 kap 19a §). Riktlinjerna är också framtagna för att nämndens verksamheter ska vara ändamålsenliga och kostnadseffektiva enligt kommunallagen och kommunens ekonomistyrningskrav.

Nämnden ska tillhandahålla likvärdig välfärd och service för medborgarna, oavsett om verksamheten sker i egen regi eller av en privat eller annan utförare. Därför ska nämnden också skapa likvärdiga villkor för olika kategorier av interna och externa utförare.

Nämndens kontroll och uppföljning av utförare genomförs för att förbättra verksamheten under pågående avtalsperiod och i kommande upphandlingar och verksamhet. Uppföljningen genomförs också för att nämnden ska kunna följa upp sina mål, budget och verksamhetsplan. På så sätt bidrar uppföljningen med underlag för att ge god information till nämnden, revisorerna, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, och i slutändan till att nämnden beviljas ansvarsfrihet. Nedan följer konkreta exempel på kontrollmoment i verksamheten.

Nämnden har flera verksamheter som bedrivs med hjälp av upphandlade privata entreprenörer, exempelvis markskötsel av gator, gång- och cykelbanor, grönytor och parker. Andra exempel är beläggning, klottersanering och trafikordningar. Nämnden har egna kontrollanter för att utöva tillsyn på nämndens beställda verksamhet inom arbeten på kommunal mark såsom återställningsarbeten vid

grävningar, efterlevnad av tillfälliga och permanenta trafikordningsplaner samt markupplåtelse. Kontroller sker även inom markskötselområdena. Vidare finns ramavtal med en grön besiktningsperson som arbetar med kontroller, besiktningsplaner och rådgivning av och om gröna ytor för nämndens arbete med detaljplaner, stadsmiljö samt drift- och underhåll.

Ramavtal finns även tecknat med en besiktningsperson för asfaltarbeten. Kontroller sker av de prover som följer enligt den provtagningsplan som tas fram inför varje år och inför slutbesiktningsplanerna. Besiktningspersonen för asfalt utför slutbesiktningsplaner, tar stickprov i fält under säsong, samt fungerar som rådgivare.

Uppföljning av markskötselentreprenaderna sker förutom genom driftkontrollant också genom stickprov i fält av driftingenjörer samt månadsvisa protokollförda driftmöten med respektive entreprenör, där eventuella avvikelser både i utförande och ekonomi, regleringar av ytor samt behov av förtydliganden av kontraktet hanteras.

För nyanläggning, reovering och ombyggnation av markanläggningar använder de kommunala projektledarna ett nationellt stödsystem för kvalitetssäkring och redovisning av produkt- eller tjänstebeställningar, mängder och kvalitéer, upphandling, kontroll, uppföljning, ekonomisk reglering och besiktningsplaner. I denna formaliserade struktur ingår dokumenterade 1) byggmöten, 2) kvalitetmöten, 3) ekonomimöten, 4) slutbesiktningsplaner och 5) garantibesiktningsplaner. Under själva byggtiden används ofta byggledare som utför stickprov i syfte att kontrollera att beställd kvalitet levereras i projekten.

Förutom detta finns rutiner för att följa upp entreprenörernas organisation och genomförande. Utifrån ett regelsystem ska entreprenören använda sig av elektroniska personalliggare för att beställaren och skattemyndigheterna ska kunna kontrollera att entreprenören inte använder sig av svart arbetskraft.

I avtal för riksfärdtjänst genomförs revisioner av ska-krav på plats hos entreprenören. Detta genomförs av nämndens verksamhet för särskild kollektivtrafik.

Nämndens uppföljningar via kontroller visar att entreprenörerna i stort genomför sina uppdrag enligt avtal, men förbättringsområden identifieras och hanteras löpande.

Personal- och kompetensförsörjningsplan

En viktig utmaning för förvaltningen har varit att kunna rekrytera mer erfarna medarbetare och chefer på vakanta tjänster och en sedan tidigare år allt för hög personalomsättning. Efter pandemin ses en ökad personalomsättning samtidigt som rörligheten på arbetsmarknaden i stort också ökat, vilket följs för att förstå orsakerna. Förvaltningen har bra sökande med längre erfarenhet till utannonserade tjänster än vad fallet var tidigare år, då rekryteringarna dessutom har dragit ut på tiden. Positivt är att förvaltningens HME-index ligger kvar på nästan samma nivå som förra året vilket utgör en god grund till att medarbetare är goda ambassadörer för förvaltningen, vilket i sin tur underlättar förvaltningens kompetensförsörjning.

Dock visar resultatet i medarbetarundersökningen att chefers arbetsbelastning är hög. Detta gör att fokus ligger på att utveckla det nära ledarskapet, stöd till chefer och en tydlig delaktighet och god kommunikation av mål och riktning. Enligt forskningen är det nära ledarskapet en mycket viktig del i att behålla och utveckla medarbetare. Därför fortsätter arbetet med att se över chefers förutsättningar och aktiviteter är under genomförande.

Arbetet med verksamhetsplattformen och den förändring och utveckling den kommer att innebära för verksamheten gör förvaltningen förhoppningsvis än mer attraktiv på arbetsmarknaden.

Objektsplan (IT-styrning)

Den kontinuerliga uppföljningen kring de beslutade åtgärder som anges i objektsplanen visar att arbetet i stort har följt plan. Nämnden har prioriterat arbetet med verksamhetsplattformen. Vissa planerade aktiviteter har försenats pga. den ökade personalomsättningen.

Volymtal, personalstatistik och nämndindikatorer

Senast tillgängligt utfall redovisas för volymtal och nämndens nämndindikatorer. All individbaserad statistik skall vara uppdelad efter kön om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Volymutveckling

Basuppdrag (volymmått)	2018	2019	2020	2021	2022
Antal inkomna ansökningar om planbesked		29	36	36	17
Antal färdigställda bostäder		886	1501	1073	1041
Antal ärenden till trafiknämnden		9185	6615	7776	10634
Antal synpunkter och felanmälningar		8046	10041	13091	14106

Kommentar

Ett lägre antal inkomna planbesked noteras under året och landar i det som anses vara ett normalläge, till skillnad från rekordåren 2019-2021. Antalet färdigställda bostäder är högt.

Ökningen av ärenden inom trafiknämnden beror främst på ökat antal ärenden kring flyttning av cyklar och elsparkcyklar. Antalet flyttade fordon har ökat från 3249 st år 2021 till 6038 st år 2022. En ökning ses även av markupplåtelser för evenemang samt genomförda kontroller av gatupratere (reklamskyltar utanför butiker). Antalet synpunkter och felanmälningar har också ökat jämfört med tidigare år. Exempel på ärendetyper som inkommit i stora antal är synpunkter och frågor kopplade till elsparkcyklar, trafiksäkerhet, parker och grönområden.

Personal

Personal	2018	2019	2020	2021	2022
Antal tillsvidare anställda		150	161	161	169
Total sjukfrånvaro*		3,9 %	3,8 %	3,7 %	3,3%
Personalavgångar externt		6,3%	7,1%	9,3%	13,9%

Kommentar

Sjuktalet har sjunkit något igen efter en tillfälligt något högre period. Förklaringen till att den är förhållandevis låg beror på möjligheten till distansarbete vid milda symtom.

Förvaltningen ser också en något oroande trend vad gäller personalomsättningen. Att personalomsättningen ökat något redan innan pandemin kan bero på att delar av organisationen haft behov av att tydliggöra ansvar och befogenheter och att ge chefer förutsättningar att både jobba fram detta och att sedan följa upp och utveckla verksamheten. Detta är nu på plats med nya organisation på Stadsmiljöavdelningen och på gång under första delen av 2023 inom Stadsplaneringsavdelningen.

Svårigheten att rekrytera ekonomer och upphandlare är påtaglig och kan komma att få effekter och behov av omprioriteringar inom verksamheten. Insatser för att motverka detta genomförs. Personalrörligheten i samhället ökar efter pandemin, vilket även drabbar samhällsbyggnadsnämndens verksamheter. Den belastning som en ökad personalrörlighet medför både för chefer och kvarvarande

medarbetare är inte att förringa. Dock ser vi att personalomsättningen under sista halvåret har minskat men slår inte igenom i siffrorna för helåret, utan väntas först synliggöras i samband med delårsrapporten i mars kommande år. I ett redan ganska ansträngt läge vad gäller arbetsbelastning är personalomsättningen en viktig fråga. Åtgärder vidtas som att se över förvaltningens annonser och marknadsföring av verksamheten samt att intervjua de som slutat för att få ytterligare ledtrådar till vilka åtgärder som behöver vidtas framöver.

Nämndindikatorer

Målområde: Samhälle

Kommunövergripande mål: Ett attraktivt och tryggt Linköping

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2020	2021	2022	Målvärde
Attraktiva och trygga livsmiljöer	Delvis	Andel genomförda förbättringsåtgärder som har beslutats att genomföras utifrån inkomna synpunkter vid trygghetsvandringar och dialogforum.	I.U.	I.U.	I.U.	90%
		Andel av medborgarna som upplever den offentliga miljön som trygg. a. Gator/torg, b. Parker	a. 63 b. 45	a. Män: 67% Kvinnor: 56% b. Män: 51% Kvinnor: 32%	a. Män: 70% Kvinnor: 62% b. Män: 42% Kvinnor: 40%	a. 73% b. 54%
		Andel medborgare som är nöjda med Linköping gällande attraktivitet och tillgänglighet.	73	Män: 74% Kvinnor: 75%	Män: 77% Kvinnor: 84%	87%
God beredskap för en hög byggtakt	Ja	Antal lägenheter i antagna detaljplaner (3-års genomsnitt)	1 116	1 143	1865	1000
		Tillkommande detaljplanerad mark för verksamhetsändamål (antal ha, 3-års genomsnitt)	0	2,7	2,7	10
		Detaljplaner ska bidra till en ökad variation av upplåtelseformer, hus typer, bostadsstorlekar och funktionsblandning och på sikt bidra till att fler kan göra inträde på egnahemsmarknaden	uppnått	uppnått	uppnått	Öka

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2020	2021	2022	Målvärde
God möjlighet till hållbart resande samt hög tillgänglighet och säkerhet för alla trafikanter		Antalet omkomna och allvarligt skadade i trafiken totalt under de senaste fem åren på Linköpings kommunala vägnät. (STRADA) Niklas	13	9	7	Minska
		Andel medborgare som upplever en god kvalitet inom tillgänglighet (viktat tal från nedanstående parametrar): • tillgänglighet för personer med funktionsvariation • trafikinformation • drift av gator, torg och gång- och cykelbanor • utbyggd infrastruktur	73 61 33 75 91	a)Män: 71 Kvinnor: 63 b)Män: 62 Kvinnor: 62 c)Män: 79 Kvinnor: 78 d)Män: 91 Kvinnor: 93	a)Män: 77% Kvinnor: 58% b)Män: 59% Kvinnor: 54% c)Män: 74% Kvinnor: 75% d)Män: 93% Kvinnor: 93%	73%
		Andel trafikanter som färdas till fots, med cykel eller kollektivtrafik.	I.U.	I.U.	59% Resultatet från RVU redovisas i sin helhet till nämnden i mars	43%

Kommunövergripande mål: Ett klimatsmart Linköping

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2020	2021	2022	Målvärde
Bidrar till hållbar utveckling enligt Agenda 2030 och en	Delvis	Antal nyplanterade träd inom tätbebyggt område	>350	>350	ca 430	öka

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2020	2021	2022	Målvärde
koldioxidneutral kommun genom att prioritera: - Hållbara städer och samhällen - Ekosystem och biologisk mångfald - Bekämpa klimatförändringarna, samt sänka klimatpåverkan - God hälsa och välbefinnande - Rent vatten och sanitet för alla		Beteendepåverkan genom klimat- och energirådgivning samt mobility management a. antal tillfällen för arrangerade medborgarkontakter b. antal rådgivningsärenden	a. 27 b. 140	a. 30 b. 145	a. 57 b. 339	a. 60 b. öka
		Antal dygn som miljö kvalitetsnormens (MKN) tillåtna gränsvärde överskridits	9	16	42	minska

Kommunövergripande mål: Ett företagsamt Linköping

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2020	2021	2022	Målvärde
Bra dialog och service för goda förutsättningar för företag att etablera och verka	Delvis	Antal hektar utbyggd markreserv a. industri och kontor b. handel	a. 26,6 b. 11,1	a. 35,1 b. 8,7	a. 40 b. ingår ovan*	a. 40 b. 20
		Nöjd Kund Index (NKI) – myndighetsservice till företag: Markupplåtelse	71	78	75,3 (prel resultat för 2022)	74
		Återkopplingstid driftärenden, Flexite och Infracontrol	I.U.	56% inom två arbetsdagar.	68% inom två arbetsdagar.	2 arbetsdagar

* Det har blivit alltmer problematiskt att särskilja måtten eftersom flera planer medger antingen industri/kontor eller handel. Pga överlapp har totalen börjat mätas.

Kommunövergripande mål: Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2020	2021	2022	Målvärde
En rik tätortsnära natur	Ja	Andel medborgare som är nöjda med tillgången till rekreation och friluftsliv i den tätortsnära naturen och de kommunala naturresevatnen.	83	Män:81 Kvinnor: 83	Män: 87% Kvinnor: 82%	86%
		Areal välhävdat och tillgänglig hagmark inom kommunens mark.	855	875	890	885

Målområde: Medborgare

Kommunövergripande mål: Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2020	2021	2022	Målvärde
Hög tillgänglighet, gott bemötande och effektiv leverans	Delvis	Återkopplingstid drifts-ärenden, Flexite och Infracontrol	I.U.	56% inom två arbets-dagar	68% inom två arbets-dagar.	2 arbets-dagar
		Bedömning av tillämpning av kommunens riktlinjer och tillämpningsanvisningar för jämställdhet (Tillämpning sker inom några utpekade områden)	I.U.	50%	75%	75%

Målområde: Ekonomi

Kommunövergripande mål: Hållbar ekonomi

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2020	2021	2022	Målvärde
God ekonomistyrning som ger handlingsfrihet	Delvis	Avvikelse mot budget (tkr)	24 802	8 863	178	≥ 0
		Avvikelse mot fastställd investeringsplan	-5,5 %	4,6 %	19,4 %	minska

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: Effektiv organisation med goda resultat

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2020	2021	2022	Målvärde
En obruten digital samhällsbyggnadsprocess som bidrar till måluppfyllelse och kundnytta	Delvis	Andel genomförda prioriterade (prio 1) förvaltningsövergripande aktiviteter inom objektplan för PM3	65%	50%	60%	75%

Kommunövergripande mål: Hållbar verksamhetsutveckling

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2020	2021	2022	Målvärde
Hållbar upphandling	Ja	Andel upphandlingar med hållbarhetskrav	92 %	94 %	95%	100%
		Andel förnybar bränsle utifrån ställda miljökrav i relevanta upphandlingar	92 %	89 %	84%*	90%

* under året har förnybart bränsle blivit en bristvara i allt större utsträckning och avvikelserna har kommunicerats i förväg från underleverantörerna

Målområde: Medarbetare

Kommunövergripande mål: Attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2020	2021	2022	Målvärde
Goda arbetsplatser	Ja	Total sjukfrånvaro	3,8%	3,6%	3,3%	4,3
		<i>Män</i>	2,7%	2,7%	2,3%	
		<i>Kvinnor</i>	4,6%	4,2%	4%	
		Andel heltidsanställningar	98,7%	97,8%	97,8%	100
		<i>Män</i>	99,1%	98,1%	97,8%	
		<i>Kvinnor</i>	98,4%	97,6	97,8%	
		Jämställdhetsindex (Jämix)	I.U	134	I.U	
		Attraktiv arbetsgivarindex (AVI)	I.U	143	I.U	-(Öka)
Hållbart chef- och ledarskap	Delvis	Hållbart medarbetar-engagemang (HME)	72	76	75	76
		<i>Män</i>				
		<i>Kvinnor</i>				
		Chefsindex	I.U	68,7	I.U	72
		<i>Män</i>				
		<i>Kvinnor</i>				

Kommunövergripande mål: Hållbar kompetensförsörjning

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2020	2021	2022	Målvärde
Nya vägar för kompetensförsörjning	Delvis	Avgångsålder pension	65	65,3	64,8	
		<i>Män</i>		65,2	65	
		<i>Kvinnor</i>		65,5	64,8	
		Antal arbetsmarknadsplatser	4	4	0	12
		<i>Män</i>	1	1	0	
		<i>Kvinnor</i>	3	3	0	

För målområde medarbetare ska respektive nämnd följa upp nämndmål och indikatorer. OBS följande KPI finns att hämta i Qlik applikation: Målområde medarbetare; Total sjukfrånvaro, Andel heltidsanställningar, Avgångsålder pension och Antal arbetsmarknadsplatser. KPI för Chefsindex, JämiX och AVI lämnas årsvis. För 2022 finns inget resultat för Chefsindex, notera I.U.

Kommentar

Det har varit mycket svårt att skapa arbetsmarknadsplatser inom förvaltningen efter flytten till Ebbe-park. Arbete pågår att tillsammans med VSS skapa ett antal platser för att förstärka det serviceteam som finns hos VSS som också serverar vår förvaltning.

Revisorerna i Linköpings kommun

Till kommunfullmäktige i Linköping
Organisationsnummer 212000-0449

Revisionsberättelse för samhällsbyggnadsnämnden år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i samhällsbyggnadsnämnden för verksamhetsåret 2022.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som framgår av bilaga "Sakkunnigas rapporter" för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar att 6 av 13 mål är uppfyllda och 7 delvis är uppfyllda. Vi delar nämndens bedömning avseende måluppfyllelse.

Vi bedömer sammantaget att nämnden i huvudsak bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att nämndens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsbyggnadsnämnden och för enskilda ledamöter i nämnden.

Linköping den 13 mars 2023

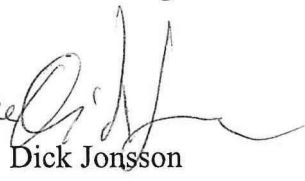
Gunnel Öman Genneback

Rutger Starwing

Margareta Ossbahr

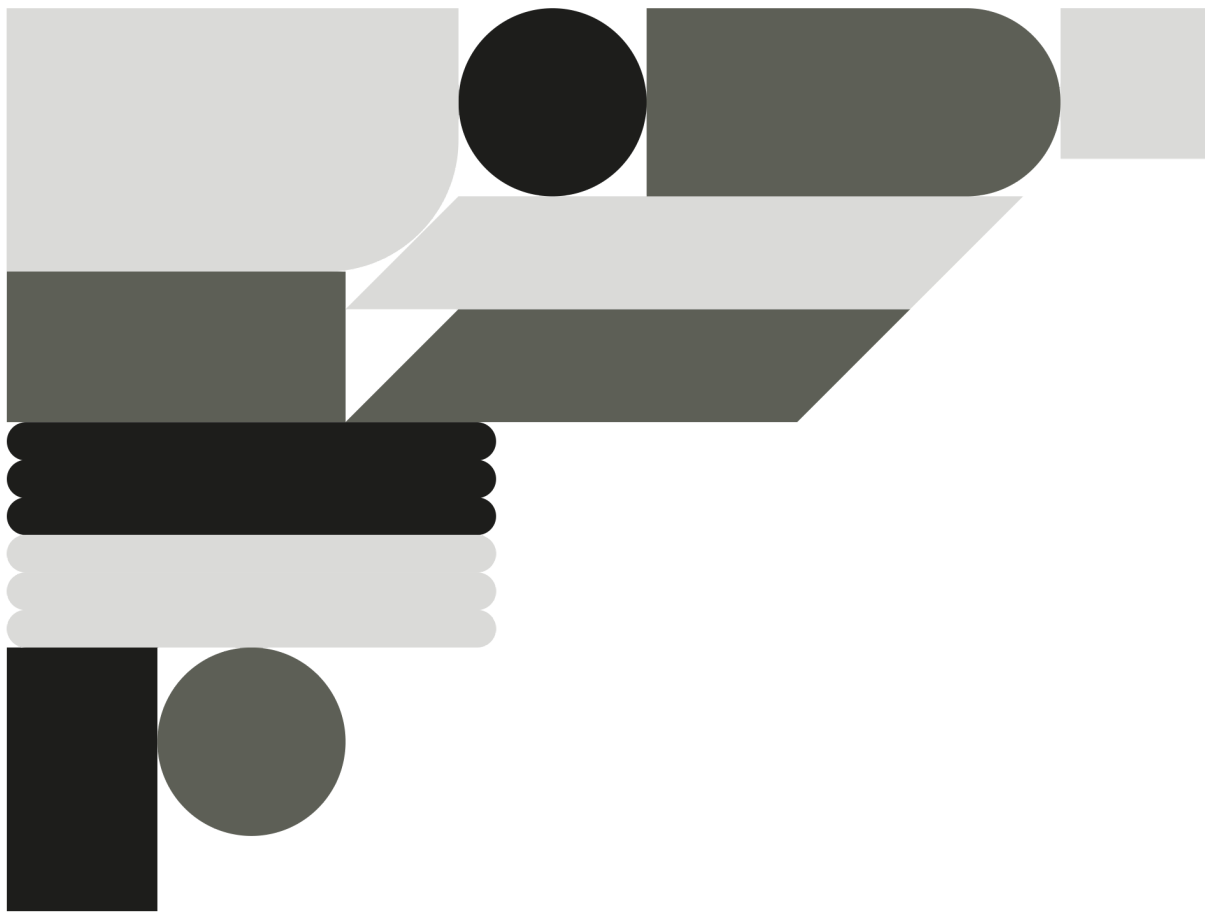

Dick Jonsson

Dick Svensson

Bilaga Sakkunnigas rapporter:
Grundläggande granskning

Rapport – grundläggande granskning

Samhällsbyggnadsnämnden

Diarienummer:
Datum:
Handläggare:
Organisation:

Innehåll

Introduktion	4
Inledning	4
Bakgrund	5
Syfte och Revisionsfrågor	5
Revisionskriterier	6
Metod och avgränsning	6
Iakttagelser löpande verksamhet	6
Nämndens styrning och kontroll av verksamheten	6
Nämndens styrning och kontroll av ekonomin	7
Iakttagelser nämndens redovisning av utförd verksamhet	8
Intern kontroll	10
Sammanfattande bedömning	12
Övriga iakttagelser och risker	12
Bilaga nämndens måluppfyllelse	13

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder. Styrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Vi har på uppdrag av revisorerna i Linköpings kommun grundläggande granskat samhällsbyggnadsnämnden.

Denna rapport är en sammanställning av de sakkunnigas grundläggande granskning 2022.

Granskningen har utförts av Elin Rylander och Matti Leskelä, PwC.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningens syfte är att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om kommunstyrelsen/nämnderna har en ändamålsenlig styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomi.

Följande frågor ska besvaras:

1. Har nämnden/styrelsen följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslutat om åtgärder vid avvikelser?
2. Har nämnden/styrelsen följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi och beslutat om åtgärder vid avvikelser?
3. Har nämnden/styrelsen till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?
4. Internkontroll
 - a. Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?
 - b. Har nämnden tagit del av en riskanalys som underlag för kontroller eller riskhantering inom väsentliga områden?
 - c. Har riskanalysen utgått från mål och lagar och regler?
 - d. Är roller och ansvar för den interna kontrollen mellan nämnd och förvaltning tydlig?
 - e. Utvärderas den interna kontrollen i syfte att säkerställa att den fungerar och tar nämnden/styrelsen del av utvärderingen?
 - f. Har nämnden följt upp internkontrollarbetet och hanterat avvikelser?

Revisionskriterier

De bedömningsgrunder som använts i granskningen som utgångspunkt för analys, slutsatser och bedömningar bygger på följande lagstiftning och kommunens styrdokument:

- Kommunallag (2017:725).
- Linköpings kommuns reglemente, fastställt av kommunfullmäktige.
- Linköpings kommuns budget för 2022 med plan för 2023-2025.

Metod och avgränsning

Granskningen är översiktlig och behandlar främst styrning mot mål, nämndens systematiska arbete med intern styrning och kontroll samt nämndens måluppfyllelse och budgetföljsamhet vid årets slut. Granskningen av intern kontroll avser nämndens internkontrollplan som ska tas fram enligt reglementet. Avrapportering sker med fokus på avvikelser.

Granskning har skett av nämndens internbudget och verksamhetsplan 2022, delårsrapport per augusti 2022 och verksamhetsberättelse för 2022. Vidare har vi tagit del av uppföljningar av ekonomi och verksamhet samt nämndens handlingar och protokoll. Rapportering av revisionsfråga 1 och 2 lämnades i oktober 2022.

Rapporten är sakgranskad av berörda tjänstepersoner.

Iakttagelser löpande verksamhet

De iakttagelser som görs i detta avsnitt avser att löpande granska att nämnden styr verksamheten mot mål och uppdrag. Granskningen avser perioden fram till delårsrapporten avseende 31 augusti och besvarar revisionsfråga 1 och 2. Rapporteringen lämnades i oktober/november 2022.

Nämndens styrning och kontroll av verksamheten

Har samhällsbyggnadsnämnden följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har följt upp verksamheten i två delårsrapporter per 31 mars samt 31 augusti. I delårsrapporterna sker uppföljning av alla delar enligt internbudgeten. Delårsrapporten per 31 mars lämnas inte till kommunfullmäktige.

Nedan lämnas de iakttagelser som gjorts utifrån delårsrapporten per den 31 augusti, som lämnas till kommunfullmäktige.

Nämnden har i internbudgeten angivit 13 nämndmål utifrån de kommunövergripande målen i kommunfullmäktiges budget för 2022. För varje nämndmål i internbudgeten finns nämndindikatorer.

Det finns en antagen verksamhetsplan som bland annat beskriver de aktiviteter som ska genomföras för att understödja målens genomslag.

Nämnden bedömer att 7 mål uppnås och att 6 mål delvis uppnås vid årets slut. Måluppfyllelsebedömningen som nämnden gör bygger på en sammanvägd bedömning utifrån resultat, förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter.

Bedömningen görs i enlighet med de instruktioner nämnden erhållit av kommunledningsförvaltningen. Vi delar i huvudsak nämndens bedömning avseende måluppfyllelse utifrån i delårsrapporten redovisade indikatorutfall samt beskrivna aktiviteter. I flera fall är dock det redovisade prognosutfallet avseende verksamhetsmålen inte tydligt kopplat till nyckeltalsutfallet efter åtta månader. Uppgift saknas för flera nyckeltal vilket gör det svårt att bedöma realismen i det beräknade helårsutfallet.

Se även bilaga avseende nämndens måluppfyllelse vid delåret sist i denna rapport.

Nämndens mål är kopplade till de strategiska utvecklingsuppdragen som anges kommunfullmäktiges budget. Förseningar konstaterades inom exempelvis området ekologisk hållbarhet efter åtta månader.

Förvaltningen har följt upp verksamhetsplanen i samband med delårsrapporten efter åtta månader. Vissa aktiviteter har hittills inte kunnat genomföras enligt plan vilket finns beskrivet i delårsrapporten. Måluppfyllelsebedömning i delårsrapporten påverkas av genomförandestatus för respektive aktivitet. Vissa delar är försenade till följd av personalbrist. Åtgärder bedöms överlag har vidtagits i rimlig grad för att uppnå målen. Nämnden har bland beslutat om åtgärder för tillgänglighet och kortare väntetid på detaljplaner.

Bedömning:

Har samhällsbyggnadsnämnden följt upp och rapporterat verksamhetens resultat och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har följt upp och rapporterat verksamhetens resultat per sista augusti. Vissa avvikelser i måluppfyllelse finns och det finns överlag åtgärder beskrivna i delårsrapporten för förbättrad måluppfyllelse. Brister i måluppfyllelse beror till stor del på förseningar eller omprioriteringar. Måluppfyllelsebedömningen försvåras i vissa fall av avsaknad av nyckeltal.

Nämndens styrning och kontroll av ekonomin

Har nämnden/styrelsen följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har följt verksamhet och ekonomi i månadsrapporter och i de två delårsrapporterna per 31 mars och 31 augusti.

Nämnden redovisade i delårsrapporten per sista augusti ett överskott på 26,9 mnkr jämfört med periodens budget. Nämndens helårsprognos visade på ett överskott på 3,8 mnkr.

Den positiva budgetavvikelse som beräknades till årets slut var inte så stor på ackumulerad nivå. Inom vissa delverksamheter, såsom "Kommersiell verksamhet" samt "Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen" beräknadess dock relativt stora avvikelser i procent av budget.

Bedömning:

Har nämnden/styrelsen följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi och beslutat om åtgärder vid avvikelser?

Nämnden har följt upp och rapporterat verksamhetens ekonomi i samband med delårsrapport efter åtta månader. Några större negativa avvikelser som kräver åtgärder har inte iakttagits på totalnivå. Budgetavvikelsen var dock relativt stor inom vissa delverksamheter.

Iakttagelser nämndens redovisning av utförd verksamhet

De iakttagelser som görs nedan avser nämndens redovisning av utförd verksamhet enligt mål, uppdrag och budget per den 31 december 2022.

Har nämnden/styrelsen till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?

Nämnden redogör för måluppfyllelsen i verksamhetsberättelsen. Nämndens bedömning utgår från nämndens indikatorer och att genomförda och pågående aktiviteter bidrar till måluppfyllelsen. En beskrivning av grunden för nämndens bedömning lämnas för alla mål.

Nämnden har följt upp och redovisat utfallet av internbudgetens indikatorer. För vissa indikatorer saknas dock utfall, exempelvis "chefsindex" och "jämförbarhetsindex". Vi noterar även att indikatorn *andel genomförda prioriterade förvaltningsövergripande aktiviteter i*

förvaltningens utvecklingsplan inte finns med i uppföljningen av nämndindikatorerna i verksamhetsberättelsen.

Samhällsbyggnadsnämnden har genomfört åtta av de 14 strategiska utvecklingsuppdrag som erhöles i kommunfullmäktiges budget. Sex uppdrag redovisas som pågående i verksamhetsberättelsen där kommentar till avvikelser framgår för samtliga uppdrag.

Förvaltningen har följt upp verksamhetsplanen och lämnat den till nämnden. I bilaga till verksamhetsberättelsen följs nämndens aktiviteter upp och det framgår om aktiviteten är genomförd, pågående med viss förskjutning eller kvarstående. Majoriteten av aktiviteterna är pågående eller genomförda. Endast två aktiviteter är markerade som kvarstående, däribland aktiviteten "utveckla arbete med prioritering av detaljplaner i syfte att skapa tydlighet kring prioriteringsgrunder. Utveckla differentierad planprioritering för olika typer av detaljplaner", vilken är förskjuten till år 2023. Kommentarer lämnas till samtliga aktiviteter.

I verksamhetsberättelsen bedömer nämnden sex mål som uppfyllda och sju mål som delvis uppfyllda. Se bilaga nämndens måluppfyllelse. Det finns en otydlighet i nämndens redovisning av nämndindikatorer avseende målet *god ekonomisk styrning som ger handlingsfrihet*. Kopplingen mellan den färgkodning som anger måluppfyllelse och beskrivande text är inte tydlig.

Nämnden redovisar ett positivt resultat på 180 tkr jämfört med budget. Trots att nämnden ackumulerat redovisar ett resultat i nivå med budget, finns det vissa delverksamheter som vid årets slut redovisar relativt stora avvikelser i procent från budget. Delverksamheter med relativt stora avvikelser är bland annat "kommersiell verksamhet", "väg- och järnvägsnät, parkering" samt "miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen".

Bedömning

Har nämnden/styrelsen till kommunfullmäktige redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget?

Nämnden/styrelsen har i allt väsentligt redovisat en ändamålsenlig verksamhet utifrån reglemente och kommunens budget.

Bedömningen grundar sig på följande:

Vi delar i huvudsak nämndens bedömning att sex mål är uppnådda och sju mål är delvis uppnådda. Vi noterar att bedömning för målet avseende hög tillgänglighet, gott bemötande och effektiv leverans har försämrats sedan delårsbedömningen. Vid delårsrapport per augusti prognostiserades målet uppfyllas för året, men i slutet av 2022 bedömdes målet som delvis uppfyllt. För målen *goda arbetsplatser* och *hållbart chef- och ledarskap* är det redovisade utfallet avseende verksamhetsmålen inte tydligt kopplat till utfallen för indikatorerna. Avsaknad av utfall för vissa indikatorer gör det svårt att bedöma realismen i utfallet av de berörda målen.

Nämndens måluppfyllelse bedöms som delvis tillräcklig.

Vi har utgått kommunens generella utgångspunkter av måluppfyllelsen i vår bedömning av måluppfyllelsen:

- när 75-100% av nämndmålen är uppfyllda är måluppfyllelsen tillräcklig
- när 50-74% av nämndmålen är delvis uppfyllda är måluppfyllelsen delvis tillräcklig
- när 0-49% av nämndmålen förväntas/är ej uppfyllda är måluppfyllelsen inte tillräcklig

Nämnden redovisar ett positivt resultat på 180 tkr jämfört med budget.

Intern kontroll

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelse
Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?	Ja	I samband med budgetbeslut 2021-10-13 för 2022 och 2022-10-12 för 2023.
Har nämnden tagit del av en riskanalys som underlag för kontroller eller riskhantering inom väsentliga områden?	Ja	Från avstämning med förvaltningen framgår att de av nämnden utsedda internkontrollrepresentanterna har fått riskanalyserna presenterade för sig. Utifrån riskanalyserna har internkontrollrepresentanterna därefter varit delaktiga i framtagandet av nämndens internkontrollplan som sedan förankrats och godkänts av nämnden.
Har riskanalysen utgått från mål och lagar och regler?	Ja	I kommunens handbok för riskanalys anges att risker ska tas fram och bedömas med riskvärde. För att bedöma risker ska perspektiven sannolikhet och konsekvens värderas på en skala 1-4. Riskvärdet anger riskens storlek i relation till andra identifierade risker. De risker som har höga riskvärden eller prioriteras högt av annat skäl läggs in i en riskbruttolista. Riskbruttolistan är ett underlag och stöd vid prioritering till vilka kontroller som ska ligga med i förvaltningens internkontrollplan. Förvaltningen anger att riskanalys finns dokumenterad samt att verksamheterna har tagit fram riskbruttolistor som ligger till grund för det fortsatta arbetet med riskanalyser.
Är roller och ansvar för den interna kontrollen mellan nämnd och förvaltning tydlig?	Ja	Det är förvaltningschefen som ansvarar för att samordna och driva arbetet med den interna kontrollen inom förvaltningen. Inom förvaltningen finns en internkontrollorganisation som består av biträdande förvaltningschef, en internkontrollsamordnare samt en kontrollant och en kontrollansvarig för respektive kontrollmoment. Vidare har nämnden utsett två ledamöter till internkontrollrepresentanter.

<p>Utvärderas den interna kontrollen i syfte att säkerställa att den fungerar och tar nämnden/styrelsen del av utvärderingen?</p>	<p>Ja</p>	<p>Utvärdering av intern kontroll sker i uppföljningen av internkontrollplanen som lämnas i samband med verksamhetsberättelsen. Redovisning sker av samtliga kontrollområden i form av kontrollmoment, kontrollmetod, resultat av kontroll samt eventuell åtgärd. I internkontrollrapporten redovisas nämndens delaktighet samt när nämnden tagit del av information avseende intern kontrollen.</p>
<p>Har nämnden följt upp internkontrollarbetet och hanterat avvikelser?</p>	<p>Delvis</p>	<p>Uppföljning av intern kontroll görs i samband med delårsrapport per augusti och i verksamhetsberättelsen. I delårsrapporten efter augusti redovisas vilka kontroller som genomförts samt de avvikelser som konstaterats i samband med dem. Vidare framgår att internkontrollplanen justerats och inkluderar två nya kontrollmoment inom administration. Totalt består nämndens internkontrollplan av 11 kontrollmoment. I bilaga till verksamhetsberättelsen redovisas samtliga kontrollmoment 2022 samt resultat och vidtagna åtgärder. Arbeta med att utveckla rutiner pågår för att komma till rätta med brister.</p>

Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att nämnden delvis har en ändamålsenlig styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten och ekonomi.

Vår bedömning utgår från följande:

- **Löpande styrning, ledning och kontroll, revisionsfråga 1 och 2:** Nämndens löpande styrning, ledning och kontroll har i allt väsentligt skett på ett ändamålsenligt sätt under år 2022.
- **Måluppfyllelse och budgetföljsamhet, revisionsfråga 3:** Nämndens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2022. 6 av 13 mål för året har uppfyllts. Förvaltningen har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2022.
- **Systematisk Intern kontroll, revisionsfråga 4:** Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2022.

Övriga iakttagelser och risker

Budgetprecision inom delverksamheter bör ses över utifrån de vissa relativt stora avvikelser för delverksamheter. Totalt sett är nämndens ekonomi i balans.

Investeringsutfallet per helår beräknades efter delåret bli i nivå med budget trots ett relativt lågt utfall efter åtta månader. Utfallet för helåret blev avsevärt lägre än budget. Av verksamhetsberättelsen framgår att verksamheten behöver bli en tydligare beställare av investeringsprojekt. Utifrån de avvikelser och störningar som konstateras inom investeringsområdet ser vi positivt på arbetet med att förtydliga investeringsprocessen.

Bilaga nämndens måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har inom varje målområde beslutat om kommungemensamma och nämndspecifika uppdrag. Nämnden prognostiserar i delårsrapporten följande måluppfyllelse. Vi delar nämndens bedömning.

Nämndens måluppfyllelse	Nämndens prognostiserade måluppfyllelse 2022.08.31	Nämndens måluppfyllelse 2022.12.31
Attraktiva och trygga livsmiljöer	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
God beredskap för en hög byggtakt	Uppfyllt	Uppfyllt
God möjlighet till hållbart resande samt hög tillgänglighet och säkerhet för alla trafikanter	Uppfyllt	Uppfyllt
Bidrar till hållbar utveckling enligt Agenda 2030 och en koldioxidneutral kommun	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Bra dialog och service för goda förutsättningar för företag att etablera och verka	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
En rik tätortsnära natur	Uppfyllt	Uppfyllt
Hög tillgänglighet, gott bemötande och effektiv leverans	Uppfyllt	Delvis uppfyllt
God ekonomistyrning som ger handlingsfrihet	Uppfyllt	Uppfyllt
En obruten digital samhällsbyggnadsprocess som bidrar till måluppfyllelse och kundnytta	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt

Hållbar upphandling	Uppfyllt	Uppfyllt
Goda arbetsplatser	Uppfyllt	Uppfyllt
Hållbart chef- och ledarskap	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt
Nya vägar för kompetensförsörjning	Delvis uppfyllt	Delvis uppfyllt